

UNIwersytet
EkOnomiczny
w Krakowie

1925 – 2025

Uroczystość nadania
Profesorowi Jerzemu Buzkowi
tytułu Doktora Honoris Causa
Uniwersytetu Ekonomicznego
w Krakowie

The ceremony awarding
the title of Doctor Honoris Causa
of the Krakow University
of Economics to
Professor Jerzy Buzek

Wydawnictwo
Uniwersytetu Ekonomicznego
w Krakowie

UNIwersytet
EkOnomiczny
w Krakowie

1925 – 2025

Uroczystość nadania
Profesorowi Jerzemu Buzkowi
tytułu Doktora Honoris Causa
Uniwersytetu Ekonomicznego
w Krakowie

The ceremony awarding
the title of Doctor Honoris Causa
of the Krakow University
of Economics to
Professor Jerzy Buzek

Wydawnictwo
Uniwersytetu Ekonomicznego
w Krakowie

Redakcja naukowa
Prof. dr hab. Łukasz Mamica

Projekt okładki i layout
Jolanta Królas

Opracowanie redakcyjne tekstów w języku polskim
Zespół Wydawnictwa

Weryfikacja tekstów w języku angielskim
Owen Braithwaite

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2025

ISBN 978-83-7252-909-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
31-510 Kraków, ul. Rakowicka 27

Skład, łamanie i druk
Zakład Poligraficzny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
31-510 Kraków, ul. Rakowicka 27

SPIS TREŚCI/CONTENTS

Słowo Rektora	7
Statement by the Rector	9
Reprint dyplomu	13
Copy of the Diploma	13
Uchwała Senatu	17
Resolution of the Senate	18
Profesor Jerzy Buzek Curriculum Vitae	23
Professor Jerzy Buzek Curriculum Vitae	25
Laudacja promotorska (<i>prof. dr hab. Jerzy Hausner</i>)	43
Laudation by the Promoter (<i>Prof. dr habil. Jerzy Hausner</i>)	49
Recenzja osiągnięć Profesora Jerzego Buzka (<i>prof. dr hab. Marek Saffan</i>)	57
Review of the achievements of Professor Jerzy Buzek (<i>Prof. dr habil. Marek Saffan</i>)	66
Recenzja osiągnięć Profesora Jerzego Buzka (<i>prof. dr hab. Andrzej Zoll</i>)	77
Review of the achievements of Professor Jerzy Buzek (<i>Prof. dr habil. Andrzej Zoll</i>)	82

SŁOWO REKTORA

Statement by the Rector

SŁOWO REKTORA

Tytuł doktora *honoris causa* wywodzi się z tradycji akademickiej sięgającej średniowiecza, a jego początki związane są z Uniwersytetem Oksfordzkim. Z biegiem lat nadawanie tej godności stało się powszechnie przyjętą praktyką w środowisku naukowym. Jest więc powodem do dumy, że ten zaszczyt, przyznawany osobom, których dorobek i działalność zostały uznane za szczególnie wartościowe, teraz staje się udziałem prof. dra hab. Jerzego Buzka.

Przyznanie tego tytułu jest potwierdzeniem ogromnego uznania dla wybitnych osiągnięć Profesora. Jest to postać, której nikomu nie trzeba przedstawiać – naukowiec, badacz, autor blisko 200 artykułów i referatów o zasięgu międzynarodowym, ceniony recenzent i promotor, ale także wybitny polityk, wprowadzający społeczeństwo polskie w świat demokracji i umacniający jego miejsce na arenie europejskiej.

W uchwale uzasadniającej decyzję Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie o przyznaniu tej najwyższej uczelnianej godności możemy przeczytać, że została ona nadana „za wybitne osiągnięcia w naukach o polityce i administracji w zakresie kreowania i realizacji polityk publicznych na forum krajowym i międzynarodowym oraz dokonania w sferze budowania kapitału intelektualnego i tworzenia rozwiązań systemowych na rzecz przyszłych pokoleń”. Cieszę się, że możemy wspólnie świętować to wyjątkowe wydarzenie, a nowemu Doktorowi *Honoris Causa* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie życzę wielu kolejnych sukcesów w życiu prywatnym i zawodowym.

*Dr hab. Bernard Ziębicki, prof. UEK
Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie*

STATEMENT BY THE RECTOR

The title of doctor *honoris causa* originates from an academic tradition dating back to the Middle Ages, with roots connected to the University of Oxford. Over time, awarding this distinction has become a widely accepted practice within the academic community. It is therefore a source of great pride that this honour – granted to individuals whose achievements and contributions have been recognised as particularly valuable – is now being conferred upon Professor Jerzy Buzek.

The conferral of this title is a testament to the profound recognition of the Professor's outstanding accomplishments. He is a figure who needs no introduction – a scientist, researcher, and author of nearly 200 internationally recognised articles and papers, a respected reviewer and academic advisor, but also a distinguished statesman who helped lead Polish society into democracy and strengthen its place on the European stage.

In the resolution justifying the Senate of the Krakow University of Economics' decision to confer this highest academic honour, it is stated that the title was awarded “in recognition of outstanding achievements in political science and administration, particularly in the formulation and implementation of public policies at the national and international level, as well as for contributions to developing intellectual capital and creating systemic solutions for the benefit of future generations”. I am pleased that we can celebrate this exceptional occasion together, and I wish the new Doctor *Honoris Causa* of the Krakow University of Economics continued success in both his personal and professional life.

*Dr habil. Bernard Ziębicki, Associate Professor
Rector of the Krakow University of Economics*

REPRINT DYPLOMU

Copy of the Diploma

**Senat
Uniwersytetu Ekonomicznego
w Krakowie**

na mocy uchwały z dnia 27 marca 2025 roku

za wybitne osiągnięcia w naukach o polityce i administracji
w zakresie kreowania i realizacji polityk publicznych
na forum krajowym i międzynarodowym
oraz dokonania w sferze budowania kapitału intelektualnego
i tworzenia rozwiązań systemowych na rzecz przyszłych pokoleń

nadaje Panu Profesorowi

JERZEMU BUZKOWI

tytuł

DOKTORA HONORIS CAUSA

wraz ze wszystkimi związanymi z tym tytułem uprawnieniami
oraz zaszczytami
i w dowód tego dyplom niniejszy przyznaje

PROMOTOR

REKTOR

UCHWAŁA SENATU

Resolution of the Senate

UCHWAŁA

nr T.0022.14.2025

Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

z dnia 27 marca 2025 roku

w sprawie

nadania profesorowi Jerzemu Buzkowi tytułu doktora *honoris causa*

Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024, poz. 1571 z późn. zm.), § 6 ust. 1 i 5, § 14 ust. 1 pkt 9 Statutu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz § 3 ust. 4 i 5 Załącznika nr 2 do Statutu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie „Zasady nadawania statutowych tytułów honorowych i odznaczeń”, uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie postanawia nadać profesorowi Jerzemu Buzkowi tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
2. Senat Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie określa następującą treść dyplomu nadania tytułu doktora *honoris causa*:

Za wybitne osiągnięcia w naukach o polityce i administracji w zakresie kreowania i realizacji polityk publicznych na forum krajowym i międzynarodowym oraz dokonania w sferze budowania kapitału intelektualnego i tworzenia rozwiązań systemowych na rzecz przyszłych pokoleń.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu
Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
REKTOR
Dr hab. Bernard Ziębicki, prof. UEK

RESOLUTION

no T.0022.14.2025

of the Senate of the Krakow University of Economics

of 27 March 2025

on

**awarding Professor Jerzy Buzek the title of doctor *honoris causa*
of the Krakow University of Economics**

Pursuant to Article 28(1)(9) of the Act of 20 July 2018 Law on Higher Education and Science (i.e. Journal of Laws of 2024, item 1571, as amended), § 6(1) and (5), § 14(1)(9) of the Statute of the Krakow University of Economics and § 3(4) and (5) of Appendix No. 2 to the Statute of the Krakow University of Economics “Rules for awarding statutory honorary titles and decorations”, the following is decided:

§ 1

1. The Senate of the Krakow University of Economics decides to award Professor Jerzy Buzek with the title of doctor *honoris causa* of the Krakow University of Economics.
2. The Senate of the Krakow University of Economics defines the following content of the diploma awarding the title of doctor *honoris causa*:

In recognition of outstanding achievements in political science and administration, particularly in the formulation and implementation of public policies at the national and international level, as well as for contributions to developing intellectual capital and creating systemic solutions for the benefit of future generations.

§ 2

The resolution shall enter into force on the date of its adoption.

President of the Senate
of the Krakow University of Economics
RECTOR

Dr habil. Bernard Ziębicki, Associate Professor

PROFESOR JERZY BUZEK

CURRICULUM VITAE

Professor Jerzy Buzek
Curriculum Vitae

PROFESOR
JERZY BUZEK

Profesor Jerzy Buzek urodził się 3 lipca 1940 r. w Śmiłowicach na Śląsku Cieszyńskim. Jest absolwentem Politechniki Śląskiej, którą ukończył z wyróżnieniem w 1963 r. Swoją działalność naukową rozpoczął w Gliwicach, podejmując pracę w Instytucie Inżynierii Chemicznej Polskiej Akademii Nauk, gdzie w 1969 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W 1971 r. jako młody naukowiec odbył staż w University of Cambridge, co bez wątpienia wywarło wpływ na jego dalszy rozwój jako badacza i naukowca. W 1979 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie inżynierii chemicznej, a w 1997 r. otrzymał tytuł naukowy profesora.

W swojej karierze naukowej Profesor Jerzy Buzek opublikował blisko 200 różnych artykułów i referatów, głównie o zasięgu międzynarodowym. Był recenzentem kilkunastu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, a także promotorem pięciu przewodów doktorskich. Jego działalność naukowo-badawcza była ściśle związana z problemami przemysłu i terenów przemysłowych, a już w latach 80. koncentrowała się wokół zagadnień ochrony środowiska, przede wszystkim ochrony powietrza. Profesor Jerzy Buzek prowadził badania w zakresie odsiarczania spalin, a wiele wyników jego prac zostało wdrożonych bezpośrednio w przemyśle, m.in. w postaci instalacji odsiarczania spalin w elektrowniach, ciepłowniach i rafineriach. Miało to szczególne znaczenie dla ochrony środowiska oraz poprawy zdrowia i życia mieszkańców, nie tylko mocno zanieczyszczonego Górnego Śląska. Wpłynęło także w późniejszych latach na tworzenie polityki klimatycznej Unii Europejskiej oraz wsparcie procesów transformacji regionów poprzemysłowych.

Profesor Jerzy Buzek jest nie tylko uznanym naukowcem, ale również wybitną postacią polityki. Ma znaczące i niekwestionowane osiągnięcia w działalności społecznej, a zwłaszcza w przygotowaniu społeczeństwa polskiego po 1989 r. do udziału w procesach demokratycznych. W 1997 r. rozpoczął karierę parlamentarną, zostając posłem do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Akcji Wyborczej Solidarność. Był premierem polskiego rządu w latach 1997–2001. W tym czasie zostały przeprowadzone cztery kluczowe reformy: administracyjna, edukacyjna, zdrowotna i emerytalna. Jako premier Profesor Jerzy Buzek odegrał także ważną rolę we wprowadzeniu Polski do NATO oraz w rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską.

Na arenie międzynarodowej Profesor Jerzy Buzek zyskał uznanie jako przewodniczący Parlamentu Europejskiego (2009–2012), będąc pierwszym przedstawicielem nowych państw członkowskich Unii Europejskiej na tym stanowisku. Na forum unijnym aktywnie promował kwestie związane z energią, badaniami naukowymi i ochroną środowiska.

Profesor Jerzy Buzek otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń. Wśród licznych najwyższych odznaczeń polskich i zagranicznych należy wymienić Order Orła Białego, nadany mu w 2012 r. Profesor jest doktorem *honoris causa* wielu prestiżowych polskich uczelni, takich jak: Politechnika Opolska (2006), Politechnika Śląska (2007), Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie (2010), Politechnika Wrocławska (2010), Uniwersytet Śląski w Katowicach (2010), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (2012), Warszawski Uniwersytet Medyczny (2015), Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie (2020), oraz uniwersytetów zagranicznych w Seulu, Dortmundzie, Isparcie i we Lwowie. Każde z tych wyróżnień jest wyrazem uznania dla jego wybitnych zasług w nauce, polityce i działalności na rzecz społeczeństwa.

Jak podkreślił prof. dr hab. Ryszard Koziołek: „Pan Profesor Jerzy Buzek aktywnością społeczną, naukową i polityczną daje najświetniejszy przykład realizacji zadania każdego człowieka – by pracować nad zebraniem i połączeniem rozproszonych fragmentów dobra, gdyż praca ta przynosi sens i pożytek jednostkom oraz społeczeństwom. Osoba Profesora Jerzego Buzka i jego wszechstronne, mające wpływ na dobrostan każdego z nas działania są doskonałym przykładem wypełnienia tego zadania” (31 marca 2025 r., uroczystość nadania Profesorowi Jerzemu Buzkowi tytułu doktora *honoris causa* Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach).

Professor Jerzy Buzek was born on July 3, 1940, in Śmiłowice, in the Cieszyn Silesia region. He graduated with honours from the Silesian University of Technology in 1963. He commenced his scientific career in Gliwice, working at the Institute of Chemical Engineering of the Polish Academy of Sciences, where, in 1969, he obtained a PhD in technical sciences. In 1971, as a young scientist, he undertook an internship at the University of Cambridge, which undoubtedly had a significant impact on his further development as a researcher and scholar. In 1979, he completed his habilitation (a postdoctoral qualification) in chemical engineering, and in 1997, he was awarded the academic title of professor.

Over the course of his scientific career, Professor Jerzy Buzek has published nearly 200 articles and conference papers, mostly with international reach. He has reviewed numerous doctoral and postdoctoral dissertations and has supervised five PhD candidates. His scientific and research activities were closely linked to issues concerning industry and industrial regions. As early as the 1980s, he focused on environmental protection, particularly air quality. Professor Buzek conducted research on flue gas desulfurisation, and many of his findings were implemented directly in industry, including in the form of flue gas desulfurisation installations in power plants, heating plants, and refineries. This was of particular importance for environmental protection and for improving the health and quality of life of residents, not only in the heavily polluted Upper Silesia region. Later, his work also contributed to the shaping of the European Union's climate policy and supported the transformation of post-industrial regions.

Professor Jerzy Buzek is not only a renowned scientist but also an outstanding political figure. He has significant and undeniable achievements in public service, especially in preparing Polish society to participate in democratic processes after 1989. In 1997, he began his parliamentary career by being elected to the Polish Sejm (lower house of Parliament) representing the Solidarity Electoral Action (AWS). He served as Prime Minister of Poland from 1997 to 2001. During his tenure, four key reforms were carried out: administrative, educational, healthcare, and pension reform. As Prime Minister, Professor Buzek also played a vital role in Poland's accession to NATO and in launching accession negotiations with the European Union.

On the international stage, Professor Jerzy Buzek gained recognition as President of the European Parliament (2009–2012), becoming the first representative of the new EU member states to hold this office. Within the EU forum, he actively promoted issues related to energy, scientific research, and environmental protection.

Professor Jerzy Buzek has received numerous awards and honours. The Order of the White Eagle, awarded to him in 2012, is one of the many prestigious Polish and international decorations he has received. He holds honorary doctorates from many prestigious Polish universities, including: Opole University of Technology (2006), Silesian University of Technology (2007), AGH University of Science and Technology in Kraków (2010), Wrocław University of Science and Technology (2010), University of Silesia in Katowice (2010), Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw (2012), Medical University of Warsaw (2015), Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University (2020), as well as from foreign universities in Seoul, Dortmund, Isparta, and Lviv. Each of these honours reflects recognition of his outstanding contributions to science, politics, and public service.

As emphasised prof. dr habil. Ryszard Koziołek: “Professor Jerzy Buzek, through his social, scientific, and political engagement, sets the highest example of fulfilling the fundamental task of every human being – to work on gathering and connecting scattered fragments of good – for such work brings meaning and benefit to individuals and to society. The person of Professor Jerzy Buzek, and his broad-ranging efforts that positively impact the well-being of all of us, are an excellent embodiment of that mission” (31 March 2025, The ceremony awarding the title of Doctor *Honoris Causa* of the Medical University of Silesia in Katowice to Professor Jerzy Buzek).

Publikacje naukowe/Scientific publications

- Buzek J. (1979), *Konwekcja komórkowa podczas absorpcji z reakcją chemiczną*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Chemia, z. 90, Dział Wydawnictw Politechniki Śląskiej, Gliwice.
- Burghardt A., Warmuziński K., Buzek J., Pytlik A. (1983), *Diffusional Models of Multicomponent Distillation and Their Experimental Verification*, „The Chemical Engineering Journal”, vol. 26, nr 2, s. 71–84.
- Warmuziński K., Buzek J. (1990), *A Model of Cellular Convection during Absorption Accompanied by Chemical Reaction*, „Chemical Engineering Science”, vol. 45, nr 1, s. 243–254.
- Buzek J., Popkański J., Wasilewski W., Mrozowski J. (1990), *Zastosowanie klasycznej desorpcji w metodzie Wellman-Lorda odsiarczania gazów*, „Przemysł Chemiczny”, z. 8.
- Buzek J., Buzek L., Warmuziński K. (1990), *Optymalizacja parametrów rozruchowych reaktora do ciśnieniowego półspalania metanu*, „Przemysł Chemiczny”, z. 8.
- Buzek J. (1995), *Dobór instalacji odsiarczania spalin i prezentacja mokrej metody wapniakowej*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Energetyka”, z. 125, s. 169–184.
- Buzek J., Jaschik M. (1995), *Equation of Johnstone et al. (1938) to Calculate Partial Pressures of Sulphur Dioxide over Sodium Sulphite/Bisulphite Solutions – a Critical Evaluation*, „Chemical Engineering Science”, vol. 50, nr 9, s. 1501–1503.
- Buzek J., Jaschik M. (1995), *Gas-liquid Equilibria in the System SO_2 -aqueous Solutions of $\text{NaHSO}_3/\text{Na}_2\text{SO}_3/\text{Na}_2\text{SO}_4$* , „Chemical Engineering Science”, vol. 50, nr 19, s. 3067–3075.
- Buzek J., Jaschik J., Jaschik M. (1995), *Równowaga ciecz–ciało stałe w wodnych roztworach zawierających siarczyny i siarczan sodowy*, „Inżynieria Chemiczna i Procesowa”, z. 1, s. 133–158.
- Warmuziński K., Buzek J., Podkański J. (1995), *Marangoni Instability during Absorption Accompanied by Chemical Reaction*, „The Chemical Engineering Journal and the Biochemical Engineering Journal”, vol. 58, nr 2, s. 151–160.
- Buzek J., Jaschik M., Mrozowski J., Wasilewski W. (1995), *Wyznaczanie wielkości równowagowych gaz–ciecz w instalacjach do badań kinetycznych*, „Inżynieria Chemiczna i Procesowa”, z. 1, s. 159–165.
- Buzek J., Podkański J. (1996), *Minimization of Total Costs of Application of Heat Exchangers*, „Chemical Engineering and Processing: Process Intensification”, vol. 35, nr 3, s. 181–186.

- Buzek J., Buzanowski M., Podkański J. (1996), *Objective Function and Algorithm of Optimization of Series of Chemical Apparatus*, „Chemical Engineering and Processing: Process Intensification”, vol. 35, nr 3, s. 169–180.
- Buzek J. (1996), *Jak powstała RKW?*, „Zeszyty Historyczne Solidarności Śląsko-Dąbrowskiej”, z. 2, s. 147–152.
- Buzek J., Mrozowski J., Wasilewski W. (1997), *Mokra metoda wapniakowa odsiarczania spalin*, „Chemia i Inżynieria Ekologiczna”, nr 3, s. 321–330.
- Buzek J., Jaschik M., Podkański J. (1997), *Regeneracja roztworu w kolumnie wypełnionej na drodze termicznej desorpcji z reakcją chemiczną*, „Inżynieria Chemiczna i Procesowa”, z. 2, s. 197–224.
- Buzek J., Jaschik M., Podkański J., Wasilewski W., Mrozowski J. (1998), *A Non-isothermal Model of Thermal Desorption with Chemical Reaction in the Liquid Phase*, „Chemical Engineering and Processing: Process Intensification”, vol. 37, nr 3, s. 233–247.
- Buzek J. (2002), *Polska na drodze do Unii Europejskiej: Gdzie jesteśmy i dokąd podążamy*, „Disputationes Ethicae”, nr 1, s. 43–52.
- Buzek J. (2003), *Poland in the European Union. What Foreign Policy?*, „The Polish Foreign Affairs Digest”, nr 1, s. 15–29.
- Buzek J. (2003), *Polska w Unii Europejskiej: Jaka polityka zagraniczna?*, „Polski Przegląd Dyplomatyczny”, nr 1, s. 37–54.
- Buzek J., Jaschik M., Warmuziński K. (2004), *Modelowanie pieca tunelowego do wypalania nośników katalizatorów*, „Inżynieria Chemiczna i Procesowa”, T. 25, z. 1, s. 27–40.
- Jaschik M., Buzek J., Warmuziński K. (2004), *Wpływ parametrów fizykochemicznych na kinetykę desorpcji dwutlenku siarki z wodnych roztworów siarczanu sodu*, „Inżynieria Chemiczna i Procesowa”, T. 25, z. 2, s. 263–274.
- Buzek J. (2006), *We Are Changing Polish Industry – What about the Coal: Clean Technology of Coal*, „Zeszyty Naukowe. Inżynieria Środowiska”, vol. 319, z. 5, s. 55–60.
- Energie przyszłości* (2006), red. R. Ulbrich, J. Buzek, Zeszyty Naukowe Politechniki Opolskiej. Inżynieria Środowiska, z. 5, Politechnika Opolska, Opole.
- Buzek J. (2007), *The Problem of Energy Solidarity in the Enlarged Europe*, „CROSSROADS – the Macedonian Foreign Policy Journal”, nr 2, s. 113–119.

- Buzek J. (2010), *European Solidarity: Energy and Security. A Vision for a Common Future*, w: *The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy Yearbook 2010*, red. C. Arvanitopoulos, K. Botsiou, The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy Yearbook Series, Springer, Berlin, Heidelberg, s. 5–17.
- Buzek J., Surdej A. (2010), *Odrodzenie ducha – budowa wolności: Perspektywa rozwoju gospodarki solidarnej*, w: *Konferencja „Wielkopolskie Targi Przedsiębiorczości Społecznej”*, red. D. Górny, M. Sadowska, Poznań, s. 7–20.
- Buzek J., Surdej A. (2010), *Odrodzenie ducha – budowa wolności: perspektywa rozwoju gospodarki solidarnej*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, z. 4, s. 5–20.
- Buzek J. (2011), *State of the Union: Three Cheers for the Lisbon Treaty and Two Warnings for Political Parties*, „Journal of Common Market Studies”, vol. 49, nr s1, s. 7–18.
- Buzek J. (2011), *Crise actuelle et défis de l'Union européenne*, „Revue du droit de l'Union européenne”, nr 4, s. 587–592.
- Buzek J., Surdej A. (2012), *Paradigm Lost, Paradigm Rediscovered? Prospects for the Development of Solidarity-oriented Economy in Post-communist Poland*, „International Journal of Sociology and Social Policy”, vol. 32, nr 1/2, s. 56–69.
- Buzek J. (2015), *Samorządna Rzeczpospolita – 25 lat samorządu w Polsce*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, vol. 77, nr 3, s. 11–15.
- Buzek J. (2015), *10 lat razem w Unii Europejskiej: Zagrożenia i szanse*, w: *Colloquium Opole 2014: 10 lat razem w Unii Europejskiej: Zagrożenia i szanse*, red. M. Mazurkiewicz, A. Franke, T. Siwek, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski, Opole, s. 21–29.
- Buzek J. (2015), *Pojednanie w perspektywie europejskiej*, w: *Na drodze pojednania: 50-lecie Memorandum Wschodniego Kościoła Ewangelickiego w Niemczech*, red. nauk. M. Hintz, I. Lukas, Wydawnictwo Augustana, Bielsko-Biała, Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa, s. 63–72.
- Buzek J. (2015), *Experiences of a European Parliament President*, w: *Heimat, Vaterland, Europa: Festschrift zum 70. Geburtstag von Hans-Gert Pöttering*, red. B. Vogel, Böhlau Verlag, Köl, s. 267–274.
- Bendyk E., Buzek J., Hausner J., Kudłacz M., Rotfeld A., Zmyślony M. (2016), *Open Eyes Book: Open Eyes Economy Summit, Kraków, 15–16 listopada 2016 r.*, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, Kraków.

- Mikroźródła energii odnawialnej jako podstawa energetyki obywatelskiej oraz perspektywy ich rozwoju w Polsce i UE: Grodno k/Międzyzdrojów* (2016), red. nauk. J. Buzek, S. Kluza, K. Księżopolski, Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, Warszawa.
- Buzek J. (2016), *Cywilizacyjna i kulturowa rola techniki*, „Przegląd Techniczny – Gazeta Inżynierska”, nr 24.
- Buzek J., Księżopolski K. (2017), *Pokonywanie barier administracyjnych w rozwoju mikroźródeł energii odnawialnej, jako podstawy energetyki obywatelskiej – doświadczenia w Polsce i w Unii Europejskiej*, Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, Warszawa.
- Buzek J. (2017), *Uwarunkowania polityki energetycznej UE z uwzględnieniem Polski*, „Realia i co Dalej...”, nr 2, s. 43–53.
- Buzek J., Hintz M., Huelle P., Kościelak S. (2017), *Jaki byłby świat bez Reformacji?*, „Gdański Rocznik Ewangelicki”, vol. 11, s. 243–264.
- Buzek J. (2018), *Tworzenie demokratycznego państwa prawa*, w: *Wkład krakowskiego i ogólnopolskiego środowiska prawniczego w budowę podstaw ustrojowych III Rzeczypospolitej (1980–1994): Projekty i inicjatywy ustawodawcze, ludzie, dokonania i oceny*, red. S. Grodziski, Księgarnia Akademicka, Województwo Małopolskie, Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Kraków, s. 19–23.
- Buzek J. (2021), *30 Years Since the Collapse of the Soviet Union: Democracy, Community, and Russia*, „Brown Journal of World Affairs”, vol. 28, nr 1, s. 1–16.
- Zrównoważony rozwój i Europejski Zielony Ład wektorami doskonalenia warsztatu naukowca* (2022), red. J. Buzek, H.A. Kretek, M. Staniszewski, Akademia Nauk Stosowanych, Racibórz.
- Zrównoważony rozwój i Europejski Zielony Ład imperatywami doskonalenia warsztatu naukowca* (2023), red. J. Buzek, H.A. Kretek, M. Staniszewski, Monografia – Politechnika Śląska, nr 985, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice.
- Buzek J. (2023), *Polska wieś 2044: Ku samowystarczalności energetycznej*, w: *Polska wieś 2044: Wizja rozwoju*, red. M. Halamska, M. Kłodziński, M. Stanny, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Warszawa, s. 25–27.
- Zrównoważony rozwój i europejski zielony ład dyktatami doskonalenia warsztatu naukowca* (2024), red. J. Buzek, H.A. Kretek, M. Staniszewski, Monografia – Politechnika Śląska, nr 1032, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice.

Pozostałe publikacje/Other publications

- Buzek J. (1997), *Naprawa państwa: Sejmowe exposé premiera*, „Gazeta Wyborcza”, nr 263, s. 8–10, 12.
- Balcerowicz L., Buzek J., Krzaklewski M. (1997), *Umowa koalicyjna zawarta pomiędzy Akcją Wyborczą Solidarność i Unią Wolności*, „Rzeczpospolita”, nr 263, s. 4–7.
- Buzek J. (1997), *Odpowiedź premiera*, „Gazeta Wyborcza”, nr 263, s. 18.
- Buzek J., Regulski J., Janowski M., Rokita J.M. (1998, 1999), *Podstawowe wartości i założenia reformy ustrojowej*, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Departament Reform Ustrojowych Państwa, Warszawa.
- Buzek J. (1998), *Reforma ustroju – dlaczego dzisiaj*, „Życie”, nr 86, s. 6–7.
- Buzek J. (1998), *W sprawie rozwoju nauki: Ref.*, „Nauka”, nr 2, s. 3–7
- Buzek J. (1998), *Wykład wygłoszony na otwarcie Studiów Wschodnich na UW, 24 października 1998 roku*, „Obóz”, nr 34, s. 7–10.
- Buzek J. (1998), *Poland's Future in a United Europe*, ZEI Discussion Paper, C 6, Zentrum für Europäische Integrationsforschung, Bonn.
- Buzek J. (1999), *Polska myśl w panteonie nauki*, „Sprawy Nauki”, nr 11, s. 25.
- Buzek J. (1999), *... and Solidarity Won*, „Wall Street Journal – Eastern Edition”, nr 108, 4 czerwca, s. A16.
- Buzek J., Novotný M. (1999), *Spolupráca v rámci Visegrádskej skupiny*, „Medzinárodné Otázky”, vol. 8, nr 2, s. 58–61.
- Dzurinda M., Buzek J., Orbán V., Zeman M. (1999), *Spoločné vyhlásenie zo stretnutia predsedov vlád visegrádskeho kraja*, „Medzinárodné Otázky”, vol. 8, nr 2, s. 107–108.
- Buzek J. (1999), *Po prostu szczęśliwi*, „Tygodnik Powszechny”, nr 19, s. 11.
- Buzek J. (1999), *Poszerzanie wolności*, „Rzeczpospolita”, nr 263, s. A11.
- Balcerowicz L., Krzaklewski M., Buzek J. (1999), *Naprawimy rządzenie: Aneks do umowy koalicyjnej AWS i UW*, „Gazeta Wyborcza”, nr 238, s. 4.
- Buzek J., Geremek B., Kułakowski J. (1999), *Integracja Polski z Unią Europejską (wystąpienia na 57. posiedzeniu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 8 września 1999 r.)*, „Kontrola Państwowa”, nr 5, s. 3–18.
- Buzek J. (2000), *Wolność informacji fundamentem: Państwo obywatelskie*, „Rzeczpospolita”, nr 163, s. A10.
- Buzek J. (2000), *Jak oswoić Lewiatana*, „Polityka”, nr 53, s. 28–29.
- Buzek J. (2000), *Wystąpienie z okazji nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu w Dortmundzie*, „Nauka”, nr 3, s. 153–156.

- Buzek J. (2000), *Przemówienie na otwarcie konferencji Narody i historia. W stronę nowej Europy Środkowo-Wschodniej*, w: *Narody i historia*, red. A. Rzegocki, OMP, Księgarnia Akademicka, Kraków, s. 19–21.
- Schröder G., Buzek J. (2000), *Wspólna przyszłość ma imię Europa*, „Rzeczpospolita”, nr 269, s. A8.
- Buzek J. (2001), *Nie można bać się przyjaźni*, „Gazeta Wyborcza”, nr 160, s. 5.
- Buzek J. (2001), *Śladami Hercena*, „Gazeta Wyborcza”, nr 106, s. 6.
- Buzek J. (2001), *Samorządni – znaczy wolni*, „Gazeta Wyborcza”, nr 202, s. 12–13.
- Buzek J., Geremek B., Miller L., Płażyński M. (2001), *European Integration Pact*, „Yearbook of Polish European Studies”, vol. 5, s. 205–206.
- Buzek J. (2003), *Polska w Unii Europejskiej: Nauka, gospodarka, rozwój: wykład inauguracyjny: październik 2003 – Opole*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, Opole.
- Buzek J. (2004), *Living in Truth: Special Statement by Prime Minister Jerzy Buzek regarding the Slaughter of Jews in Jedwabne in 1941, April 2001*, w: *The Neighbors Respond: The Controversy over the Jedwabne Massacre in Poland*, red. A. Polonsky, J. Michlic, Princeton University Press, Princeton, s. 125.
- Buzek J., Halbersztadt J. (2005), *Informatycy kontra europejska biurokracja*, „Rzeczpospolita”, nr 156, s. B4.
- Blida B., Buzek J., Czarski M., Fudali A., Grabowska G., Kutz K., Stania A., Szczepański M.S., Uszok P., Wódz J. (2005), *Śląsk wobec Unii Europejskiej – szanse i perspektywy*, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 11, nr 11, s. 10–14.
- Buzek J. (2008), *Przygotowania do 7 Programu Ramowego 2007–2013*, „Prace Komisji Spraw Europejskich PAU”, T. 2, s. 25–37.
- Buzek J. (2009), *The Transformation of Poland since 1989*, „European View”, vol. 8, nr 2, s. 187–190.
- Buzek J. (2009), *Przemówienie inauguracyjne nowego przewodniczącego Parlamentu Europejskiego na otwarcie sesji plenarnej PE 15 września 2009 r. w Strasburgu*, „Rocznik Integracji Europejskiej”, nr 3, s. 454–459.
- Buzek J. (2010), *Odrodzenie ducha, budowa wolności*, „Rzeczpospolita”, nr 58, s. A16.
- Buzek J., Dobrowolski A., Górnik P., Łuba P., Ropuszyńska-Surma E., Słoma E., Steinhoff J., Szczepaniuk M. (2012), *Konkurencja daje szansę na wzrost efektywności wytwarzania ciepła*, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 247, dod. Branża Ciepłownicza, s. F2–F3.
- Buzek J. (2013), *Your Main Goal Should Be a Completely Democratized and Prosperous Macedonia*, „Macedonian Diplomatic Bulletin”, nr 71, s. 9.

- Buzek J. (2013), *Strefy powinny zostać na zawsze*, „Puls Biznesu”, nr 39, dod. Polskie Specjalne Strefy Ekonomiczne, s. II.
- Buzek J. (2014), *W naszych osiągnięciach musimy znaleźć źródło motywacji do dalszego wysiłku*, „Kontrola Państwowa”, vol. 59, nr 3, s. 8–9.
- Buzek J. (2014), *Laudacja ku czci Profesora Wasyla Kremienia*, „Społeczeństwo i Edukacja: Międzynarodowe Studia Humanistyczne”, nr 1, s. 11–17.
- Buzek J. (2014), *Pożegnanie profesora Romana Laskowskiego*, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego”, z. 70, s. 13–14.
- Buzek J., Środa M. (2015), *Ratunkiem były nabożeństwo i modlitwa*, „Rzeczpospolita”, nr 207, s. 16–17.
- Buzek J. (2017), *Clean Energy Is a Springboard for Secure and Sustainable Growth*, „The Parliament Magazine”, 11 września.
- Buzek J. (2018), *Brain Health is a Collective Responsibility*, „The Parliament Magazine”, 24 września.
- Buzek J. (2020), *Sięgać po władzę, by oddać ją ludziom: Nie ma polskości bez samorządności*, „Gazeta Wyborcza”, nr 94, dod. Super Miasta, s. 4.
- Buzek J., Czerwińska T., Jarosińska-Jedynak M., Kwieciński J., Šefčovič M. (2020), *Europa przyszłości*, „Puls Biznesu”, nr 171, s. 10.
- Buzek J., Gabriel M. (2021), *Upragniona przyszłość Europy*, „Rzeczpospolita”, nr 31, s. A9.
- Buzek J. (2022), *Zarządzajmy przyszłością!*, „Przegląd Techniczny – Gazeta Inżynierska”, nr 9.
- Buzek J. (2022), *Jubilat w oczach Przyjaciół i Współpracowników*, w: *W poszukiwaniu dobrego prawa: Księga jubileuszowa Profesora Mirosława Steca. T. 1, Perspektywa publicznoprawna*, red. K. Małyś-Sulińska, M. Spyra, A. Szumański, Wolters Kluwer, Warszawa, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, s. 33–36.
- Buzek J., Sudak I. (2022), *Wodór nas wyzwoli? „To bezpieczeństwo i samowystarczalność”*, „Gazeta Wyborcza”, nr 248, dod. Ekonomia+, s. VII.
- Buzek J., Pawlik R. (2022), *Najwyższy czas na Baltic Pipe 2.0*, „Rzeczpospolita”, nr 226, s. A5.
- Buzek J., Dietl M., Józeffiak B., Piotrowski A., Przewięźlikowski P. (2023), *Pozytywne perspektywy rynku kapitałowego*, „Puls Biznesu”, nr 102, s. 12–13.

Wywiady i dyskusje/Interviews and discussions

- Nie chcemy tu wszystkiego przewracać* (1997), J. Buzek, rozm. A. Gargas, T. Sakiewicz, „Gazeta Polska”, nr 43, s. 12–13.
- Chcemy silnego poparcia* (1997), J. Buzek, rozm. B. Waszkielewicz, „Rzeczpospolita”, nr 250, s. 1, 3.
- Wszystko trzeba naprawić* (1997), J. Buzek, rozm. J. Paradowska, J. Baczyński, „Polityka”, nr 47, s. 20–22.
- Byłbym premierem niezależnym* (1997), J. Buzek, rozm. B. Waszkielewicz, „Rzeczpospolita”, nr 236, s. 2.
- Dobro musi być silne* (1997), J. Buzek, rozm. G. Polak, M. Przeciszewski, T. Wełnicki, „Gazeta Wyborcza”, nr 251, s. 16–17.
- Granice ustępstw: Kandydaci na premiera* (1997), J. Buzek, rozm. T. Wójcik, „Tygodnik Solidarność: Czołowe pismo NSZZ Solidarność”, nr 42, s. 2.
- Władzę podzielimy się z ludźmi* (1997), J. Buzek, rozm. A. Urbański, M. Zalewski, „Życie Warszawy”, nr 242, s. 11.
- Wychowałem się na Hemingwayu* (1997), J. Buzek, rozm. A. Gelberg, „Tygodnik Solidarność”, nr 44, s. 2–3.
- Zakładam, że ludzie chcą dobrze* (1997), J. Buzek, rozm. A. Kublik, E. Milewicz, P. Pacewicz, „Gazeta Wyborcza”, nr 261, s. 10–12.
- Bez parasola* (1997), J. Buzek, rozm. K. Gołata, D. Macieja, B. Mazur, „Wprost”, nr 44, s. 19–21.
- Będziemy rządzić sprawiedliwie* (1998), J. Buzek, rozm. B. Niemiec, „Tygodnik Solidarność”, nr 1, s. 3.
- Takie są nasze obyczaje* (1998), J. Buzek, rozm. B. Waszkiewicz, M.D. Zdort, „Rzeczpospolita”, nr 208, s. 3.
- Wyobraźnia władzy* (1998), J. Buzek, rozm. S. Janecki, M. Król, B. Mazur, „Wprost”, nr 41, s. 19–21.
- Śląski tygiel* (1998), J. Buzek, rozm. D. Lubina-Cipińska, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, nr 5, s. 7.
- Nie uważamy się za nieomylnych* (1998), J. Buzek, rozm. P. Aleksandrowicz, K. Gottesman, K. Groblewski, „Rzeczpospolita”, nr 52, s. 1, 3.
- Jestem spokojny o wyniki reform* (1998), J. Buzek, rozm. K. Sieniawska, „Casus”, nr 10, s. 3–4.
- Nie wystarczy mieć rację* (1998), J. Buzek, rozm. A. Romanowski, A. Szostkiewicz, „Tygodnik Powszechny”, nr 10, s. 1, 4.
- Buzek po roku: Rok rządu* (1998), J. Buzek, rozm. E. Milewicz, W. Gadomski, P. Pacewicz, „Gazeta Wyborcza”, nr 262, s. 18–19.

- Zadowoleni siedzą cicho* (1998), J. Buzek, rozm. A. Gargas, E. Isakiewicz, T. Sakiewicz, „Gazeta Polska”, nr 15, s. 11–13.
- Prawym halsem* (1998), J. Buzek, rozm. A. Poppek, A. Gelberg, „Tysol: Magazyn Tygodnika Solidarność”, nr 3, s. 12–14.
- Wotum zaufania* (1998), J. Buzek, rozm. D. Kędzierska, M. Król, J.S. Mac, „Wprost”, nr 22, s. 19–21.
- Styl to człowiek: Jerzy Buzek, prezes Rady Ministrów* (1999), J. Buzek, rozm. J. Paradowska, „Polityka”, nr 43, s. 15–16.
- Nigdy nie powiedziałem sobie, że zrobiłem już wszystko* (1999), J. Buzek, rozm. E. Isakiewicz, T. Sakiewicz, „Gazeta Polska”, nr 13, s. 12–13.
- Stąd do przyszłości* (1999), J. Buzek, rozm. A. Bogusz, M. Król, B. Mazur, „Wprost”, nr 14, s. 10–20.
- Nie zmieniam halsu* (1999), J. Buzek, rozm. A. Poppek, A. Gelberg, „Tygodnik Solidarność: Czasopismo NSZZ Solidarność”, nr 50, s. 3.
- Razem ze mną jest czworokąt* (1999), J. Buzek, rozm. A. Kubik, A. Michnik, P. Pacewicz, „Gazeta Wyborcza”, nr 79, s. 18–20.
- Szybko się uczy my* (1999), J. Buzek, rozm. M. Wiśniewska-Tomaszkiewicz, „Sprawy Nauki”, nr 1, s. 5–6.
- To nie ja nadmuchałem ten balon* (1999), J. Buzek, rozm. E. Isakiewicz, T. Sakiewicz, „Gazeta Polska”, nr 45, s. 4–5.
- Warto zapłacić wysoką cenę* (2000), J. Buzek, rozm. J. Comas, „Forum”, nr 37, s. 2–3.
- Trzy pytania do...* (2000), J. Buzek, rozm. D. Kwiatkowski, „Gazeta Olsztyńska”, nr 98, s. 4.
- Żadnego „później”!* (2000), J. Buzek, rozm. P. Pacewicz, „Gazeta Wyborcza”, nr 287, s. 23.
- „Wierzę, że idea solidarności nie straciła swego znaczenia”* (2000), J. Buzek, rozm. E. Sakowicz, „Homo Dei”, nr 2, s. 117–129.
- Minister Bauc się nie wywiązał* (2001), J. Buzek, rozm. P. Ławiński, M. Lizut, „Gazeta Wyborcza”, nr 204, s. 10–11.
- Buzek o gazie* (2001), J. Buzek, rozm. M. Bosacki, A. Kublik, „Gazeta Wyborcza”, nr 152, s. 22.
- Łęczycza miała bardzo mocne poparcie* (2002), J. Buzek, rozm. K. Lipiński, „Ziemia Łęczycka”, nr 12, s. 17.
- Stereotypy i piruety: Dyskusja* (2002), J. Buzek, B. Geremek, A. Gračov, G.A. Javilinskij, S. Kowalow, J.A. Levada, M.V. Popovič, J.M. Rokita, D. Rosati, A. Smolar, B. Tarasjuk, „Gazeta Wyborcza”, nr 115, s. 7–9.

- Stąd do wieczności* (2004), J. Buzek, rozm. Z. Juśkiewicz, „Tygodnik Siedlecki”, nr 12, s. 14.
- Macie szansę: Rozmowa z Jerzym Buzkiem, eurodeputowanym, byłym premierem Rzeczypospolitej* (2005), J. Buzek, rozm. B. Knapik, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska”, nr 159, s. 5.
- Opinie o samorządowych kolegiach odwoławczych* (2005), K. Barczyk, J. Buzek, A. Grześkowiak, L. Kieres, F. Macharski, M. Płażyński, M. Stec, H. Suchocka, T. Syryjczyk, J. Zimmermann, „Casus”, wyd. spec., s. 21–26.
- Ropa będzie drożeć, trzeba postawić na węgiel* (2006), J. Buzek, rozm. T. Głogowski, „Gazeta Wyborcza”, nr 171, s. 23.
- „Złote wesele” w Brukseli* (2007), J. Buzek, rozm. J. Wycisk, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 13, nr 5, s. 8–9.
- Zielone światło dla czarnego scenariusza* (2007), J. Buzek, rozm. E. Bendyk, „Polityka”, nr 31, s. 66–68.
- Śląsk w granicach Polski* (2007), J. Buzek, G. Grabowska, K. Heska-Kwaśniewicz, R. Kaczmarek, K. Kutz, M. Lis, A. Lysko, J. Moszyński, J. Musioł, T. Pietrzykowski, T. Sławek, L. Szaraniec, M.S. Szczepański, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 13, nr 6, s. 38–45.
- Taniej już nigdy nie będzie* (2008), J. Buzek, rozm. M. Mierzwiak, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 14, nr 4, s. 8–9.
- Cały rząd musi lobbować za EIT dla Polski* (2008), J. Buzek, rozm. M. Nowaczyk, „Gazeta Wyborcza”, nr 88, s. 31.
- Inwestycje w ekologię szybko się zwracają* (2008), J. Buzek, rozm. I. Janke, „Rzeczpospolita”, nr 284, s. A17.
- Rozmowa z Eurodeputowanym Jerzym Buzkiem* (2008), J. Buzek, rozm. J. Perkowsk, „Euro Ekspert”, nr 3, s. 52–55.
- EIT – szansa nauki polskiej* (2008), J. Buzek, T. Luty, rozm. C. Chwilczyński, „Niedziela”, nr 13, s. 32–33.
- To wielkie wyzwanie* (2009), J. Buzek, rozm. J. Woźniakowska, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 15, nr 8, s. 3.
- Nie byłem narzędziem* (2009), J. Buzek, rozm. A. Pawlicka, „Przekrój”, nr 11, s. 44–45.
- Zrealizowane marzenia czyli rzecz o Okrągłym Stole* (2009), J. Buzek, rozm. M. Mierzwiak, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 15, nr 2, s. 6–8.
- My w Unii pierzemy się ostro* (2009), J. Buzek, rozm. I. Janke, „Rzeczpospolita”, nr 120, s. A16–A17.
- Warto kupić polisę na klimat* (2009), J. Buzek, rozm. A. Słojewska, „Rzeczpospolita”, nr 289, s. A15.

- Traktat lizboński wraca* (2009), J. Buzek, rozm. G. Osiecki, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 179, s. A15.
- Żal mi naszego 4 czerwca* (2009), J. Buzek, rozm. A. Kublik, M. Olejnik, „Gazeta Wyborcza”, nr 120, s. 27–28.
- Jesteśmy w ekstraklasie* (2009), J. Buzek, rozm. J. Halcewicz-Pleskaczewski, „Przegląd Powszechny”, R. 126, nr 5, s. 11–20.
- Swoją łódkę trzymam pod Giżyckiem* (2010), J. Buzek, rozm. B. Brokowska, „Przegląd Turystyczny”, nr 71, s. 4–5.
- Ślązak, który czuje się Warmiakiem* (2010), J. Buzek, rozm. A. Mielnicki, „Gazeta Olsztyńska”, nr 48, s. 9.
- 20 pytań do...* (2010), J. Buzek, rozm. G. Cydejko, „Forbes”, nr 3, s. 40–44.
- Polska musi lobbować* (2010), J. Buzek, rozm. A. Kurowska, P. Jabłoński, „Rzeczpospolita”, nr 172, s. B12.
- Jestem teraz politykiem europejskim* (2010), J. Buzek, rozm. K. Kozłowska, M. Mistrzak, „Wprost”, nr 5, s. 9–11.
- Lekcja kompromisu* (2010), J. Buzek, rozm. J. Kowalska-Iszkowska, „Newsweek Polska”, nr 52, dod. Traktat Lizboński, s. 15–16.
- Europa na miarę naszych ambicji* (2010), J. Buzek, rozm. A. Gelberg, „Gazeta Bankowa”, nr 5, s. 16–20, 22.
- Nic bez Europy* (2011), J. Buzek, rozm. G. Miecugow, „Przekrój”, nr 28, s. 18–21.
- Buzek: Działam w Europie, ale z polskiej polityki nigdy nie wyszedłem* (2010), J. Buzek, rozm. A. Koziński, „Polska (Metropolia Warszawska)”, nr 143, s. 8–9.
- Buzek: Unia chroni jak parasol* (2011), J. Buzek, rozm. A. Koziński, „Polska”, nr 52, s. 5.
- Solidarność energetyczna Unii Europejskiej to nie fikcja* (2011), J. Buzek, rozm. D. Ciepiela, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 135, dod. Biznes i Energia, s. E2.
- Energia wspólnego rynku* (2011), J. Buzek, rozm. A. Łakoma, „Rzeczpospolita”, nr 121, s. B16.
- Zagrożenie dwiema prędkościami* (2011), J. Buzek, rozm. K. Świątek, „Tygodnik Solidarność”, nr 11, s. 10–12.
- Rozwój dzięki decentralizacji* (2011), J. Buzek, rozm. A. Fandrejewska, „Rzeczpospolita”, nr 179, s. B12.
- Rząd mógł zrobić więcej dla Polski* (2011), J. Buzek, rozm. G. Osiecki, P. Rożyński, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 79, dod. Magazyn, s. m8–m9.
- Przewyciężyć europejskie zerwanie tradycji* (2011), J. Buzek, rozm. M. Matlak, w: *Polska w Europie, Europa w Polsce: Rozmowy na kwiatowym dywanie*, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego

- Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego, Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław, s. 83–85.
- Buzek: Ciągłe wierzę w Europę. Ale szczerze mówię o problemach* (2012), J. Buzek, rozm. A. Koziński, „Polska (Metropolia Warszawska)”, nr 6, dod. Magazyn, s. VIII–IX.
- Liczy się wizja* (2012), J. Buzek, rozm. P. Kieraciński, „Forum Akademickie: Ogólnopolski Miesięcznik Środowisk Akademickich”, R. 18[19], nr 10, s. 22–24.
- Syria. Porażka prawa międzynarodowego* (2013), J. Buzek, rozm. M. Zdanowska, „Znak”, nr 702, s. 54–57.
- Jerzy Buzek: Polsce należy się kolejny skok cywilizacyjny* (2013), J. Buzek, rozm. A. Koziński, „Polska (Metropolia Warszawska, wyd. zasadnicze)”, nr 102, s. 34.
- Buzek: Tusk musi mieć wizję* (2013), J. Buzek, rozm. R. Grochal, „Gazeta Wyborcza”, nr 294, s. 10–11.
- Dość manipulowania emeryturami* (2013), J. Buzek, rozm. A. Fandrejewska, „Rzeczpospolita”, nr 108, s. B16.
- Jerzy Buzek: Unia to nie bankomat. To projekt cywilizacyjny* (2014), J. Buzek, rozm. A. Koziński, „Polska (Metropolia Warszawska, wyd. zasadnicze)”, nr 35, dod. 10 lat w Unii Europejskiej, s. IV–V.
- W Brukseli jest się i Polakiem, i Europejczykiem* (2014), J. Buzek, rozm. A. Koziński, „Polska (Metropolia Warszawska)”, nr 71, dod. Magazyn, s. 20–21.
- Nie przyjąć euro: To jest groźne* (2014), J. Buzek, rozm. J. Nizinkiewicz, „Rzeczpospolita”, nr 232, s. A4.
- Nie dajmy się gestom Putina* (2014), J. Buzek, rozm. M. Szuldrzyński, „Rzeczpospolita”, nr 75, s. A6.
- Presja energetyczna: Energetyczna zależność od Rosji nie tylko za dużo kosztuje, ale może być zabójcza* (2014), J. Buzek, rozm. P. Pacuła, „Tygodnik Powszechny”, nr 30, s. 26–27.
- Za płotem strzeżonego osiedla* (2015), J. Buzek, rozm. P. Reszka, „Tygodnik Powszechny”, nr 49, s. 18–21.
- Rozmowa z premierem prof. Jerzym Buzkiem* (2016), J. Buzek, rozm. M. Hintz, „Gdański Rocznik Ewangelicki”, vol. 10, s. 256–273.
- Zmierzch gazowych wojen? Europejska solidarność?* (2016), J. Buzek, rozm. K. Tracz, „Tygodnik Powszechny”, nr 41, s. 71.
- Z Polski ucieka prąd* (2016), J. Buzek, A. Wasilewska-Semail, rozm. S. Krawiec, J. Pochłopeń, „Wprost (Poznań)”, nr 24, s. 62–64.
- Przed Śląskiem jest ogromna przyszłość* (2016), J. Buzek, rozm. W. Kusterski, „Śląsk: Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, R. 21, nr 1, s. 6–8.

- Polska w Unii Europejskiej nie jest samotną wyspą* (2017), J. Buzek, rozm. M. Tejchman, „Dziennik Gazeta Prawna”, nr 212, s. A8–A9.
- Europa potrzebuje amerykańskiego gazu* (2017), J. Buzek, rozm. A. Słojewska, „Rzeczpospolita”, nr 154, s. A9.
- Jaki byłby świat bez Reformacji? Dysputa* (2017), J. Buzek, M. Hintz, P. Huelle, S. Kościelak, Z. Nosowski, „Gdański Rocznik Ewangelicki”, vol. 11, s. 243–264.
- Polskę stać na bardziej ambitne ograniczanie energii z węgla* (2018), J. Buzek, rozm. B. Oksińska, „Rzeczpospolita”, nr 301, s. A27.
- Putin nie zawsze wygrywa, South Stream zablokowano* (2018), J. Buzek, rozm. K. Baca-Pogorzelska, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 23, s. A13.
- Gaz nie może być bronią polityczną* (2018), J. Buzek, rozm. K. Baca-Pogorzelska, M. Potocki, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 188, s. A14–A15.
- Energetyczne rozwiązania dla Polski i Europy* (2018), J. Buzek, A. Grzyb, A. Ogniewska, A. Śniegocki, debatę prowadziła: K. Baca-Pogorzelska, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 25, s. A12–A13.
- Polski ślad na budowie wspólnej polityki energetycznej Unii Europejskiej* (2018), J. Buzek, rozm. W. Jakóbiak, „Sprawy Międzynarodowe”, T. 71, nr 4, s. 11–13.
- Obywatele mają prawo nie myśleć długofalowo* (2019), J. Buzek, rozm. E. Olczyk, „Rzeczpospolita”, nr 58, s. 36–37.
- Nie przesuwajmy Polski na Wschód* (2019), J. Buzek, rozm. O. Wasilewska, M. Dzierżanowski, „Wprost”, nr 1, s. 31–35.
- Baltic Pipe ma w Unii polityczne wsparcie* (2019), J. Buzek, rozm. K. Baca-Pogorzelska, M. Potocki, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 72, s. A10.
- Pokażemy światu, że damy radę* (2019), J. Buzek, rozm. J. Żylińska, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 232, s. A11.
- Nie zgadzamy się na monopol Gazpromu* (2019), J. Buzek, rozm. J. Piszczatowska, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 34, s. A12.
- Brak współpracy z Unią to mniej pieniędzy dla wsi* (2019), J. Buzek, rozm. A. Ptak-Iglewska, „Rzeczpospolita”, nr 45, s. A27.
- Reforma górnictwa wymaga dialogu* (2020), J. Buzek, rozm. J. Jędrzejkowski, „Rzeczpospolita”, nr 204, s. A21.

Skuteczność to decentralizacja (2020), J. Buzek, rozm. T. Żółciak, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 104, s. A15–A16.

W sprawie Turowa Polska zasnęła dwa razy (2021), J. Buzek, rozm. J. Żylińska, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 110, s. A3.

Polsce grozi odcięcie o połowę pieniędzy na transformację, twierdzi były premier, europoseł Jerzy Buzek (2021), J. Buzek, rozm. B. Oksińska, „Rzeczpospolita”, nr 50, s. A23.

Jesteśmy gotowi na kryzys gazowy (2022), J. Buzek, rozm. M. Sommer, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 125, s. A12.

Trudniejsza dla Europy będzie kolejna zima (2022), J. Buzek, rozm. S. Sobczyk-Grygiel, M. Sommer, „Dziennik Gazeta Prawna: Prawo, Biznes, Polityka”, nr 188, s. A2–A3.

LAUDACJA PROMOTORSKA

prof. dr hab. Jerzy Hausner

Laudation by the Promoter

Prof. dr habil. Jerzy Hausner

LAUDACJA PROMOTORSKA

*Magnificencjo,
Wysoki Senacie,
Szanowni Członkowie Rad Dyscyplin,*

Wyliczenie wszystkich zasług, osiągnięć, funkcji i stanowisk Profesora Jerzego Buzka przekroczyłoby czas zwyczajowo przeznaczany na laudację. Przywołam więc tylko te najbardziej znaczące.

Działalność naukowa Profesora jest głównie związana z Politechniką Śląską, na której uzyskał w 1979 r. stopień doktora habilitowanego za pracę podsumowującą jego wieloletnie badania nad zjawiskami powierzchniowymi podczas chemisorpcji, w tym absorpcji CO₂. Rezultatem tych badań były liczne wdrożenia przemysłowe i instalacje dotyczące oczyszczania gazów. Jerzy Buzek tytuł profesora otrzymał w 1997 r., pracując w Instytucie Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach. Jest autorem około 200 publikacji i trzech patentów z zakresu inżynierii chemicznej i procesowej. To wszystko zapewnia mu trwale pozycję wybitnego uczonego.

Ważną rolę Profesor odegrał w działalności NSZZ „Solidarność”. Przewodniczył obradom jej I Zjazdu. Po wprowadzeniu stanu wojennego działał w strukturach podziemnych Związku. Był współautorem dużej części oświadczeń i dokumentów Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej. Także w latach 1992, 1993 i 1994 przewodniczył kolejnym krajowym zjazdom Solidarności.

Po wygranych przez AWS wyborach parlamentarnych w 1997 r. został powołany na stanowisko Prezesa Rady Ministrów. Jego rząd przyjął program szerokich reform społecznych. Cztery z nich mają niepodważalne znaczenie. Są to reformy: emerytalna, opieki zdrowotnej, edukacji i samorządowa, która doprowa-

dziła do ustanowienia samorządowych powiatów i województw. Ten rząd sfinalizował proces włączenia Polski do NATO oraz rozpoczął negocjacje akcesyjne z Komisją Europejską i pozytywnie zakończył je w 19 z 29 obszarów. Są to wielkie, historyczne osiągnięcia.

W 2004 r. Jerzy Buzek został wybrany do Parlamentu Europejskiego. Został wtedy wiceprzewodniczącym Europejskiego Forum Energetycznego. Był aktywnym europoseł, szczególnie w ramach Komisji Przemysłu, Badań i Energii oraz Komisji Środowiska, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności. Dobrze pamiętam aktywność i skuteczność Profesora w zablokowaniu dyrektywy dotyczącej patentowania programów komputerowych, której przeciwstawiał się polski rząd. Profesor został w 2006 r. uhonorowany za swą działalność tytułem Eurodeputowanego Roku.

Pięć lat później ponownie został wybrany do Parlamentu Europejskiego, a od lipca 2009 r. do stycznia 2012 r. piastował stanowisko Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. Za jego wyborem głosowało 86% eurodeputowanych, a jego kandydaturę poparło pięć głównych frakcji politycznych w Parlamencie Europejskim.

W tej kadencji Parlamentu Europejskiego był sprawozdawcą pakietu legislacyjnego Siódmego Programu Ramowego na rzecz Badań i Rozwoju 2007–2013, a także sprawozdawcą Europejskiego Planu Strategicznego w dziedzinie Technologii Energetycznych. W tej roli był rzecznikiem znaczącego zwiększenia udziału badaczy, ośrodków badawczych i przedsiębiorstw z nowych krajów członkowskich w unijnych programach badawczo-rozwojowych i skutecznie o to zabiegał. Jednym z przykładów tych działań było utworzenie w ramach Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii polskiego Węzła Wiedzy, obejmującego Politechnikę Śląską i Uniwersytet Śląski, skupionego na czystych technologiach węglowych.

Na uwagę zasługują inicjatywy Jerzego Buzka w kwestii integracji gospodarczej Unii Europejskiej oraz realizacji polityki ochrony środowiska, a mianowicie działania związane z tworzeniem Europejskiej Wspólnoty Energetycznej. Jerzy Buzek oraz Jacques Delors w 2010 r. ogłosili wspólną deklarację zawierającą propozycję ustanowienia tej wspólnoty. Jednym z priorytetów Parlamentu Europejskiego w czasie kadencji Jerzego Buzka jako jego przewodniczącego była właśnie efektywność energetyczna.

Uznaniem zasług Profesora dla budowania silnej i zintegrowanej Europy było m.in. uhonorowanie go jako pierwszego laureata Nagrodą Karola Wielkiego. Jerzy Buzek był żegnany w Parlamencie Europejskim po zakończeniu kadencji przewodniczącego długą owacją na stojąco.

Profesor Jerzy Buzek został uhonorowany najwyższym polskim odznaczeniem – Orderem Orła Białego (2012). Wśród jego najważniejszych odznaczeń zagranicznych wymienię: Krzyż Wielki I Klasy Odznaki Honorowej za Zasługi dla Republiki Austrii (1998), hiszpański Krzyż Wielki Orderu Izabeli Katolickiej (2001), węgierski Krzyż Wielki Orderu Zasługi Republiki (2001), estoński Order Krzyża Ziemi Maryjnej I Klasy (2014).

Najlepszym całościowym ukazaniem sylwetki Jerzego Buzka niech będą opinie recenzentów tego przewodu doktorskiego – dwóch wspaniałych postaci naszego życia publicznego i wybitnych prawników. Profesor Marek Safjan stwierdził m.in.: „Aktywność publiczną Profesora Jerzego Buzka jako obywatela i polityka od zawsze wyznaczały trzy podstawowe imperatywy: dążenie do społeczeństwa wolnych jednostek, korzystających z pełni praw podstawowych i kierujących się wzajemną solidarnością oraz troską, kształtowanie autentycznych i stabilnych struktur demokratycznych oraz umacnianie idei silnej, zintegrowanej Europy, jako wspólnej przestrzeni nie tylko gospodarczej, ale także (a może przede wszystkim) aksjologicznej”. Recenzent podkreślił jednocześnie, że Jerzy Buzek „należy do nielicznej grupy osób publicznych, dla których ochrona dobra publicznego, urzeczywistnianie sprawiedliwości społecznej i praw człowieka, szanowanie fundamentów demokracji i rządów prawa są na pierwszym miejscu i wyprzedzają inne cele związane z bieżącym interesem politycznym”.

Z kolei profesor Andrzej Zoll wskazał m.in., że „Profesor Jerzy Buzek jest osobą mającą wyjątkowe osiągnięcia na polu polityki, w wymiarze polskim, europejskim i światowym, a także na polu działalności naukowej i społecznej. Jest szczególnym drogowskazem dla innych w kierowaniu się nakazami moralnymi jako fundamentem takich aktywności”.

I Zjazd Solidarności, któremu przewodniczył Jerzy Buzek, przyjął dokument programowy zatytułowany „Samorządna Rzeczpospolita”, który *de facto* prezentował wizję definiującą dążenia i oczekiwania społeczeństwa związane z tworzeniem nowego ustroju państwa. Przedstawiono w nim koncepcję ustrojową Polski osadzoną na rzeczywistej partycypacji ludzi, w której mogą decydować zarówno w zakładzie pracy, jak i w społecznościach lokalnych czy na szczeblu centralnym.

Obecnie łatwo dostrzec, jak spójne były działania Jerzego Buzka jako premiera z tymi przekonaniami, które wyrażał i za którymi opowiadał się jako działacz Solidarności. I tak jest nadal. Wiele osób, które przystąpiły do Solidarności, porzuciło jej pierwotne idee, a nawet się im sprzeniewierza. Jerzy Buzek nigdy.

Przeciwnie, jest głęboko przekonany o tym, że idea ludzkiej solidarności winna być w publicznym działaniu przełożona na wspólnotową aktywność i współodpowiedzialność obywatelską. Wyraził to między innymi w publikacji, której współautorem jest nasz uczelniany kolega profesor Aleksander Surdej (zob. Jerzy Buzek, Aleksander Surdej, *Odrodzenie ducha – budowa wolności. Perspektywa rozwoju gospodarki solidarnej*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2010, nr 4, s. 7): „Idea solidarności, etymologicznie oraz w powszechnym językowym uzusie, odwołuje się do poczucia odpowiedzialności, a właściwie współodpowiedzialności. Owa współodpowiedzialność oznacza zrozumienie potrzeb drugiego człowieka oraz problemów wspólnych i przybiera praktyczny wymiar – staje się zaangażowaniem i poświęceniem. Solidarność rodzi się z indywidualnych odczuć moralnych, ale odczucia te są osadzone w kulturze danego społeczeństwa (...). Zasada solidarności nie godzi się z etatystycznym egalitaryzmem, gdyż przejście przez administrację publiczną wyłącznej odpowiedzialności za problemy wspólnotowe oraz los poszczególnych ludzi niszczy konstytuujący etyczny wymiar zasady solidarności (...)”.

Profesor Marek Safjan przypomniał także inną ważną, emblematyczną i wciąż aktualną wypowiedź Jerzego Buzka z 2023 r.: „Warunkiem demokracji jest odzyskanie państwa dla obywateli, uwolnienie energii społecznej. Bo demokracja to przecież nie tylko możliwość demokratycznego wyboru władzy politycznej. Demokracja to również możliwość współodpowiedzialności obywateli za sprawy publiczne. Już wtedy mieliśmy nie tylko diagnozę przyczyny słabości naszego kraju, ale i gotowe rozwiązania; jednym z tych rozwiązań była właśnie samorządność. (...) samorząd to nie tylko ustalony prawnie zakres kompetencji; to także przestrzeń budowania wartości społeczno-moralnych takich jak odpowiedzialność, szacunek do prawa, zaufanie, otwartość, współpraca, szukanie porozumienia, empatia” (wywiad z 20 września 2023 r., „Dziennik Warto Wiedzieć”).

W tej recenzji znajduje się również inny znaczący passus: „Napięcia i kolizje pomiędzy stanowiskiem reprezentowanym przez sąd konstytucyjny z jednej strony a rządem i parlamentem z drugiej strony są nieuniknione, ale też całkowicie normalne i typowe w demokratycznym państwie prawa i nie może to powodować ani uzasadniać postawy wrogości, lekceważenia czy ignorowania jednego organu władzy państwowej przez drugi, czego byliśmy świadkami w formie najbardziej jaskrawej w latach 2015–2016. Kontrast pomiędzy tym czasem a okresem rządu Jerzego Buzka jest ogromny – orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, chociaż wiele spośród nich odbiegało od zamiarów i intencji większości rządzącej, stały się następnie respektowanym punktem odniesienia dla zmian w prawie. Nie pojawiały się ze strony rządu

Jerzego Buzka próby wywierania wpływu na niezależność oceny przyjmowanej przez sędziów – wręcz przeciwnie, jako premier deklarował jasno i jednoznacznie, że oceny sądów, a zwłaszcza oceny związane z konstytucyjnością prawa, muszą być w pełni szanowane”.

Ci, którzy poznali bliżej Jerzego Buzka, podkreślają jego skromność i otwartość na ludzi, bezpośredniość w nawiązywaniu osobistego kontaktu. Wiele osób ujmuje jego rozważa, powściągliwość i takt. Dzisiaj Profesora otacza powszechny szacunek i uznanie jego wkładu w rozwój Polski. A przecież niektórzy ironicznie określali jego koncyliacyjny, spokojny i wyważony sposób bycia premierem mianem miękkiej charyzmy. Jak bardzo odbiega to od dominującego obecnie stylu przywództwa i rządzenia!

Jerzego Buzka niewątpliwie wyróżnia także wierność sobie, konsekwentne trzymanie się przekonań, niepoddawanie się politycznej koniunkturze. W jego przypadku przekonania są trwałym umocowaniem i etycznym wyznacznikiem, a nie narzędziem perswazji. Ta wierność przejawia się i w tym, że choć od wielu lat nie prowadzi działalności badawczej, nie zapomina w nadal aktywnej obecności w życiu publicznym o początku swej zawodowej drogi, o swoim badawczym i akademickim powołaniu. Mówi o tym tak: „(...) język nauki bowiem to nie język agresywnych politycznych oskarżeń i nieodpowiedzialności za słowa. Śmiem stwierdzić – szacunek dla słów jest miarą szacunku dla tych, do których się mówi, dla społeczeństwa. A wyborcze demagogie, puste obietnice odmieniane przez wszystkie przypadki – są tylko przykładem lekceważenia człowieka” (fragment wystąpienia na inauguracji roku akademickiego 2003/2004 na Politechnice Opolskiej”).

Jerzy Buzek to przede wszystkim pasjonat. Dowodami są jego działania: naukowe, polityczne, społeczne. I zapewne nie jest przypadkiem to, że jego prywatnymi pasjami są żeglarstwo, jazda konna i piłka nożna. Dwie pierwsze dyscypliny, związane z przestrzenią, wymagają wyobraźni, koncentracji, refleksu, ale też pewności swoich umiejętności i działań. Trzecia wymaga umiejętności gry zespołowej.

Nadanie Profesorowi Jerzemu Buzkowi tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w roku jubileuszu 100-lecia uczelni jest najlepszym zwieńczeniem tego jubileuszu. Czuję się szczególnie zaszczycony, że Senat powierzył mi przygotowanie laudacji. Mam okazję współpracować z Profesorem od lat. Początkowo pośrednio, jak wtedy, kiedy kierowany przez niego rząd kontynuował wdrażanie reformy emerytalnej, którą współpracowałam i rozpoczynałam za poprzedniego rządu, a później chronił ją przed deformowaniem za następnego.

Od wielu lat mam z Profesorem częsty osobisty kontakt. Dlatego udało mi się gościć Jerzego Buzka dwukrotnie na sympozjach GAP. Był także promotorem i uczestnikiem uroczystej promocji absolwentów GAP w 2015 r. Dwukrotnie Profesor był też mówcą Open Eyes Economy Summit. Bardzo Ci za to, Profesorze, dziękuję.

Przede wszystkim jednak dziękujemy Ci, Profesorze, za to, że czyniłeś i czynisz Polskę rozumną, odważną w podejmowaniu wyzwań, rządną i praworządną, demokratyczną i europejską, a przy tym przyzwoitą.

Chylę czoło.

LAUDATION BY THE PROMOTER

*Your Magnificence,
Honourable Senate,
Distinguished Members of the Discipline Councils,*

Listing all the merits, achievements, roles, and positions of Professor Jerzy Buzek would exceed the time usually allotted for a laudation. Therefore, I will mention only the most significant ones.

Professor Buzek's scientific work is primarily associated with the Silesian University of Technology, where he obtained his postdoctoral degree (habilitation) in 1979 for a dissertation summarising his long-standing research on surface phenomena during chemisorption, including CO₂ absorption. These studies led to numerous industrial implementations and installations for gas purification. He was awarded the title of professor in 1997 while working at the Institute of Chemical Engineering of the Polish Academy of Sciences in Gliwice. He is the author of approximately 200 publications and holds three patents in chemical and process engineering. All this firmly secures his status as an outstanding scholar.

Professor Buzek played an important role in the activities of the Independent Self-Governing Trade Union "Solidarity". He chaired the proceedings of its First Congress. After the imposition of martial law, he was active in the underground structures of the union. He co-authored a significant portion of the statements and documents of the Temporary Coordinating Committee. In 1992, 1993, and 1994, he also chaired subsequent national Solidarity congresses.

After the 1997 parliamentary elections won by the Solidarity Electoral Action (AWS), he was appointed Prime Minister. His government introduced a programme of broad social reforms. Four of these stand out in particular: the pension reform, healthcare reform, education reform, and the local government reform, which led to the establishment of self-governing counties and provinces. His government also finalised Poland's accession to NATO and initiated membership negotiations with the European Commission, successfully concluding them in 19 out of 29 areas. These are great and historic achievements.

In 2004, Jerzy Buzek was elected to the European Parliament. He became Vice-Chairman of the European Energy Forum. He was an active MEP, particularly within the Committee on Industry, Research and Energy, as well as the Committee on Environment, Public Health and Food Safety. I well remember Professor's engagement and effectiveness in blocking the directive on software patenting, which the Polish government opposed. In 2006, he was honoured with the title of MEP of the Year for his efforts.

Five years later, he was re-elected to the European Parliament and from July 2009 to January 2012 served as its President. His election was supported by 86% of MEPs and backed by five major political groups in the European Parliament.

During that term, he was the rapporteur for the legislative package of the 7th Framework Programme for Research and Development (2007–2013) and the European Strategic Energy Technology Plan. In this role, he advocated for greater participation of researchers, research centres, and businesses from the new member states in EU R&D programmes – and did so successfully. One example was the establishment of a Polish Knowledge and Innovation Community focusing on clean coal technologies, under the European Institute of Innovation and Technology, including the Silesian University of Technology and the University of Silesia.

Also notable are Jerzy Buzek's initiatives on European economic integration and environmental policy, particularly in establishing a European Energy Community. In 2010, he and Jacques Delors issued a joint declaration proposing the creation of such a community. One of the top priorities of the European Parliament during Buzek's presidency was energy efficiency.

Professor Buzek's contribution to building a strong and integrated Europe was recognised when he became the first laureate of the Charlemagne Prize. He was bid farewell from the European Parliament at the end of his term with a long standing ovation.

In 2012, he was awarded Poland's highest distinction – the Order of the White Eagle. Among his major international honours are: The Grand Decoration of Honour in Gold with Sash for Services to the Republic

of Austria (1998), The Grand Cross of the Order of Isabella the Catholic, Spain (2001), The Grand Cross of the Order of Merit of the Republic of Hungary (2001), The Order of the Cross of Terra Mariana, 1st Class, Estonia (2014).

Let the most complete portrayal of Jerzy Buzek's profile be the words of the reviewers of this honorary doctorate process – two distinguished figures of public life and eminent legal scholars. Professor Marek Safjan stated, among others: “Professor Jerzy Buzek's public activity, both as a citizen and as a politician, has always been guided by three fundamental imperatives: the pursuit of a society of free individuals enjoying full fundamental rights and driven by mutual solidarity and care; the formation of authentic and stable democratic structures; and the strengthening of the idea of a strong, integrated Europe as a common space that is not only economic, but also (and perhaps above all) axiological”. Professor Safjan also emphasised that Jerzy Buzek “belongs to a rare group of public figures for whom the protection of the public good, the realisation of social justice and human rights, and the respect for the foundations of democracy and the rule of law always come first – before any short-term political interests”.

Professor Andrzej Zoll noted: “Professor Jerzy Buzek is someone with extraordinary achievements in the fields of politics, at the national, European, and global levels, as well as in scientific and social engagement. He serves as a unique beacon for others to follow moral imperatives as the foundation of such endeavours”.

The First Solidarity Congress, chaired by Jerzy Buzek, adopted a programmatic document titled “Self-governing Republic”, which essentially outlined a vision reflecting the aspirations of society for a new political system. It presented a constitutional concept of Poland based on genuine citizen participation – where people could make decisions in the workplace, in local communities, and at the central level.

It is easy to see today how consistent were Jerzy Buzek's actions as Prime Minister with the beliefs he expressed and upheld as a Solidarity activist. That remains true today. Many who once joined Solidarity have since abandoned its original ideas or even betrayed them. Jerzy Buzek has not. On the contrary – he is deeply convinced that the idea of human solidarity must be translated in public life into community engagement and civic co-responsibility. He expressed this in a publication co-authored with our university colleague, Prof. Aleksander Surdej (Jerzy Buzek, Aleksander Surdej, “Odrodzenie ducha – budowa wolności. Perspektywa rozwoju gospodarki solidarnej” [The Renewal of Spirit – Building Freedom: The Perspective of a Solidarity-based Economy], *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny* 2010, no. 4, p. 7.): “The idea of solidarity, in its etymology and common use, refers to a sense of responsibility – or rather, co-responsibility.

This implies understanding the needs of others and common problems, and takes a practical form – becoming engagement and sacrifice. Solidarity arises from individual moral sentiments, but those sentiments are embedded in a society's culture. (...) The principle of solidarity is incompatible with statist egalitarianism, because when public administration takes exclusive responsibility for community issues and individual fates, it destroys the ethical dimension of solidarity”.

Professor Marek Safjan also recalled a notable and still-relevant statement by Jerzy Buzek from 2023: “(...) the condition for democracy is to reclaim the state for its citizens, to release social energy. Because democracy is not just about the ability to democratically choose political authorities. Democracy also means the possibility of citizens' shared responsibility for public affairs. Even back then, we not only had a diagnosis of the causes of our country's weakness, but also ready solutions; one of those solutions was in fact self-government. (...) self-government is not just a legally defined scope of competencies; it is also a space for building social and moral values such as responsibility, respect for the law, trust, openness, cooperation, seeking understanding, empathy” (interview from September 20, 2023, *Dziennik Warty Wiedzieć*).

Another important excerpt from the review reads: “Tensions and conflict between the positions taken by the constitutional court on one side and the government and parliament on the other are inevitable, but they are also entirely normal and typical in a democratic state governed by the rule of law. They cannot justify or lead to an attitude of hostility and disregard or to one branch of government being ignored by another, something we witnessed in its most striking form in the years 2015–2016. The contrast between that time and the period of Jerzy Buzek's government is striking: Constitutional Tribunal rulings, although many of them deviated from the intentions of the ruling majority, were subsequently respected as reference points for legal changes. Buzek's government did not try to influence the independence of the judges' assessments; in contrast, as Prime Minister, he declared clearly and unequivocally that the judges' assessments, particularly those concerning the constitutionality of laws, must be fully respected”.

Those who have worked closely with Jerzy Buzek emphasise his humility, openness, and ease in personal interactions. Many admire his thoughtfulness, restraint, and tact. Today, he is regarded with universal respect for his contributions to Poland's development. Yet some once mockingly referred to his calm, conciliatory manner as “soft charisma”. How different that is from today's dominant leadership styles!

What also sets Jerzy Buzek apart is his loyalty to himself – his unwavering adherence to convictions, regardless of political currents. For him, beliefs are not tools of persuasion but ethical foundations. Even

though he no longer conducts scientific research, he remains active in public life and never forgets his academic roots. As he once said: “The language of science is not the language of political aggression or verbal irresponsibility. I dare say – respect for words reflects respect for those we speak to, for society. Electoral demagoguery, empty promises declined in every case – are just an example of disregard for the individual” (fragment from a speech delivered at the inauguration of the 2003/2004 academic year at the Opole University of Technology).

Jerzy Buzek is, above all, a man of passion. Evidence of this can be found in his scientific, political, and social endeavours. It is certainly no coincidence that his personal passions include sailing, horseback riding, and football. The first two disciplines are tied to open space, requiring imagination, focus, reflexes, but also confidence in one’s skills and actions. The third calls for teamwork.

Awarding Professor Jerzy Buzek the title of doctor *honoris causa* from the Krakow University of Economics during the university’s 100th anniversary is the finest culmination of this jubilee year. I feel particularly honoured that the Senate entrusted me with the task of preparing this laudation. I have had the opportunity to collaborate with Professor Buzek for many years. Initially, indirectly – such as when the government he led continued the implementation of the pension reform I had co-developed and initiated under the previous administration, and later defended against distortion under the following one.

For many years, I have had frequent personal contact with the Professor. That is why I managed to host Jerzy Buzek twice at the GAP symposiums. He was also the patron and a participant in the ceremonial graduation of GAP alumni in 2015. Twice, Professor Buzek was also a keynote speaker at the Open Eyes Economy Summit. Thank you very much for that, Professor.

But above all, we thank you, Professor, for making and continuing to make Poland a country that is thoughtful, courageous in facing challenges, eager and lawful, democratic and European, and above all – decent.

I bow my head in respect.

RECENZJA
OSIĄGNIĘĆ PROFESORA JERZEGO BUZKA
prof. dr hab. Marek Sajjan

Review
of the achievements of Professor Jerzy Buzek
Prof. dr habil. Marek Sajjan

RECENZJA
W SPRAWIE NADANIA
PANU PROFESOROWI JERZEMU BUZKOWI
TYTUŁU DOKTORA *HONORIS CAUSA* UNIWERSYTETU
EKONOMICZNEGO W KRAKOWIE

Profesor Jerzy Buzek jest z pewnością wyjątkową osobowością polskiego życia politycznego i społecznego, a także wybitnym uczonym.

Aktywność publiczną Profesora Jerzego Buzka jako obywatela i polityka od zawsze wyznaczały trzy podstawowe imperatywy: dążenie do społeczeństwa wolnych jednostek, korzystających z pełni praw podstawowych i kierujących się wzajemną solidarnością oraz troską, kształtowanie autentycznych i stabilnych struktur demokratycznych oraz umacnianie idei silnej, zintegrowanej Europy, jako wspólnej przestrzeni nie tylko gospodarczej, ale także (a może przede wszystkim) aksjologicznej.

Polska i europejska historia drugiej połowy XX w. i przełomu XXI w. ustawiła Jerzego Buzka w pozycji wyjątkowej – jako obserwatora i czynnego uczestnika najważniejszych wydarzeń ostatnich kilkudziesięciu lat, które wyznaczały kolejne, fascynujące, ale i pełne wyzwań oraz ryzyka etapy naszych najnowszych dziejów. Jerzy Buzek jest jedną z tych wybitnych postaci, które stymulowały bieg historii, kierowały ją na nowe tory, wyznaczały ambitne i często, jak się mogło błędnie wydawać, czysto marzycielskie i nieosiągalne cele. To dla naszego pokolenia (mogę tak powiedzieć, bo należę do tego samego pokolenia co dostojny

Kandydat do tytułu doktora *honoris causa*) historia rozpoczęła się w 1980 r., wraz z powstaniem ruchu Solidarność. To wtedy Mickiewiczowskie hasło: „Mierz siły na zamiary” odżyło w nas z pełną siłą i pokierowało naszymi losami. Jerzy Buzek należał do tych, którzy to przesłanie potraktowali z największą konsekwencją i z największą powagą. To bowiem w tym szczególnym momencie historycznym zaczęła się urzeczywistniać wartość o najwyższej cenie, którą było dla Jerzego Buzka tworzenie społeczeństwa wolnych jednostek respektujących ideę solidarności i wzajemnej troski.

Nie dziwi więc, że Jerzy Buzek od razu włącza się z pełną intensywnością do budowy struktur Solidarności i już we wrześniu 1980 r. zostaje pierwszym przewodniczącym komisji zakładowej Solidarności na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Jego talenty, zaangażowanie i wyraźny szacunek, którym jest darzony za swoją sprawność i kompetencje, stanowią powód, dla którego zostaje w czasie historycznego I Krajowego Zjazdu NSZZ „Solidarność” przewodniczącym komisji programowej Prezydium Zjazdu, a następnie przewodniczącym Prezydium Zjazdu w jego drugiej turze. To właśnie pod przewodnictwem Jerzego Buzka Zjazd zdołał przyjąć kluczowe dokumenty, a wśród nich dokument programowy Solidarności zatytułowany „Samorządna Rzeczpospolita”, będący w istocie prezentacją wizji definiujących dążenia i oczekiwania społeczeństwa związane z tworzeniem nowego ustroju państwa na wszystkich jego szczeblach, który zakładał rzeczywistą partycypację ludzi w procesach decyzyjnych ich dotyczących, od poziomu zakładów pracy, przez samorząd terytorialny – po szczebel centralny. Wśród tych dokumentów Zjazdu znalazło się też słynne „Przesłanie do ludzi pracy Europy Wschodniej”, wyrażające poparcie i solidarność z robotnikami innych krajów tzw. bloku wschodniego. Nie bez powodu historycy podkreślają, że uchwalenie przesłania stanowiło przejaw dużej odwagi politycznej i odbiło się szerokim echem w całej Europie.

Można z przekonaniem powiedzieć, że wtedy poprzez te fundamentalne dokumenty uwidoczniła się z pełną siłą idea solidarnego społeczeństwa, idea solidarności jako takiej, która określała na przyszłość kierunek aktywności całego pokolenia i zaważyła na prawdziwej filozofii politycznej opartej na wartościach solidarności społecznej, a więc filozofii mającej decydujący wpływ na formację i aktywność wybitnych przedstawicieli tego kształtującego się ruchu politycznego, do których, jako jeden z najznamienitszych, bez żadnych wątpliwości zaliczał się Jerzy Buzek.

Jeżeli stwierdzam, że był to zarazem jeden z tych imperatywów, którym została podporządkowana aktywność publiczna Jerzego Buzka, warto odwołać się do charakterystycznej, dużo późniejszej wypowiedzi Profesora, która zawiera jasne wyłożenie elementów składających się na tę postawę: „Idea solidarności,

etymologicznie oraz w powszechnym językowym uzusie, odwołuje się do poczucia odpowiedzialności, a właściwie współodpowiedzialności. Owa współodpowiedzialność oznacza zrozumienie potrzeb drugiego człowieka oraz problemów wspólnych i przybiera praktyczny wymiar – staje się zaangażowaniem i poświęceniem. Solidarność rodzi się z indywidualnych odczuć moralnych, ale odczucia te są osadzone w kulturze danego społeczeństwa (...). Zasada solidarności nie godzi się z etatystycznym egalitaryzmem, gdyż przejęcie przez administrację publiczną wyłącznej odpowiedzialności za problemy wspólnotowe oraz los poszczególnych ludzi niszczy konstytuujący etyczny wymiar zasady solidarności (...)" (Jerzy Buzek, Aleksander Surdej, *Odrodzenie ducha – budowa wolności. Perspektywa rozwoju gospodarki solidarnej*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2010, nr 4, s. 7).

Ta postawa nie jest jednowymiarowa. Z jednej strony wyraża swoistą afirmację współodpowiedzialności za innych, stanowi praktyczną realizację opcji na rzecz ubogich i potrzebujących, ale jednocześnie kładzie nacisk na zawsze konieczny obszar wolności, szanującej różnorodność podmiotów, dążenie do wyższej efektywności i zysku w gospodarce, jednakże bez bezwzględnego wykorzystania słabości partnerów w celu szybkiego bogacenia się.

Do imperatywu „bądź solidarnym” z potrzebującymi Jerzy Buzek nawiązywał niejednokrotnie w trakcie swoich działań publicznych podejmowanych wiele lat później, m.in. ten wątek odnajdujemy także w jego założeniach programowych jako nowo wybranego przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w jego przemówieniu inauguracyjnym: „Miejmy odwagę głoszenia własnych przekonań. Wspólnoty, którą stworzymy, nie da się ożywić, zrozumieć i nie da się w niej żyć bez dwóch elementów: solidarności i spójności społecznej. Nie ma bowiem prawdziwej wspólnoty bez troski o wszystkich, zwłaszcza tych najsłabszych: bezrobotnych, niewykształconych, mieszkających daleko na prowincji. (...) Po tamtej stronie żelaznej kurtyny krzyczeliśmy kiedyś na ulicach: Nie ma wolności bez solidarności. Teraz możemy powiedzieć: Bez solidarności nie ma także wspólnoty. Nie będzie też nowoczesnej, silnej Europy”. I dlatego też miał prawo powiedzieć w Europejskim Centrum Solidarności w maju 2024 r.: „Z Solidarności uczyniliśmy symbol także dla obecnej Europy, a ja w nim rozpocząłem swoją działalność polityczną. To było 10 milionów ludzi, którzy przystąpili do Solidarności, którzy myśleli i mówili to samo, chcieli tego samego”.

Idea samorządnej Rzeczypospolitej – dążenie do umacniania struktur demokratycznego państwa i społeczeństwa obywatelskiego – będąca dziedzictwem ruchu Solidarność i przesłania I Zjazdu zawartego w dokumencie programowym, była zawsze obecna w działaniach i myśleniu Jerzego Buzka. W swoim niedawnym

wywiadzie, gdy mówił o znaczeniu samorządu, nawiązywał wyraźnie do dziedzictwa I Zjazdu, odwołując się do idei i wartości, które kierowały programem jego rządu przy realizacji reformy samorządowej, i wskazywał na konieczność powrotu do silnych struktur samorządowych: „(...) warunkiem demokracji jest odzyskanie państwa dla obywateli, uwolnienie energii społecznej. Bo demokracja to przecież nie tylko możliwość demokratycznego wyboru władzy politycznej. Demokracja to również możliwość współodpowiedzialności obywateli za sprawy publiczne. Już wtedy mieliśmy nie tylko diagnozę przyczyny słabości naszego kraju, ale i gotowe rozwiązania; jednym z tych rozwiązań była właśnie samorządność. (...) samorząd to nie tylko ustalony prawnie zakres kompetencji; to także przestrzeń budowania wartości społeczno-moralnych takich jak odpowiedzialność, szacunek do prawa, zaufanie, otwartość, współpraca, szukanie porozumienia, empatia. Musimy odnowić te nadszarpnięte przez ostatnich 8 lat wartości” (wywiad z 20 września 2023 r., „Dziennik Warto Wiedzieć”).

Jerzy Buzek jako premier Rzeczypospolitej (w latach 1997–2001) odegrał kluczową rolę w kształtowaniu procesów transformacji ustrojowej państwa. Skala wyzwań, wyznaczona zakresem fundamentalnych reform, z którymi musiał się zmierzyć jego rząd, była trudna do przecenienia. Pod jego przewodnictwem rząd wprowadził głębokie zmiany w systemie emerytalnym, zdrowotnym, oświatowym i w terytorialnej strukturze administracyjnej. Była to daleko idąca próba kompletnie nowego spojrzenia na wiele kluczowych zagadnień funkcjonowania państwa, dostosowania go do wymagań nowoczesności, zwłaszcza w zakresie systemu opieki zdrowotnej i edukacji. Takie podejście wyrażało zarazem jasno dążenie do systematycznego wzmacniania zakresu partycypacji obywateli w strukturach demokratycznego państwa, w tym administracji samorządowej. Reformy te reprezentowały nowatorskie, odważne myślenie, stanowiły swoistą promocję nowoczesnego myślenia o państwie, ale też nieuchronnie związane były z istotnym ryzykiem politycznym. I chociaż część tych reform nie przetrwała, zachowały one swój walor jako punkt odniesienia dla nowoczesnego myślenia o rozwiązywaniu spraw publicznych, kiedy bieżący interes polityczny ustępuje ze względu na racje interesu publicznego.

Dzieląc się własnymi obserwacjami, muszę zauważyć, że Premier Jerzy Buzek był jednym z tych polityków tamtego czasu, którzy doskonale rozumieli koncepcję wzajemnego równoważenia i hamowania się władz wyrażoną w art. 10 Konstytucji. Pełniąc funkcję Prezesa Trybunału Konstytucyjnego w czasie, gdy Jerzy Buzek stał na czele rządu Rzeczypospolitej Polskiej, dostrzegałem wyraźnie, jak istotny wpływ ma taka postawa na kształtowanie się kultury prawnej w społeczeństwie. Napięcia i kolizje pomiędzy stanowi-

skiem reprezentowanym przez sąd konstytucyjny z jednej strony a rządem i parlamentem z drugiej strony są nieuniknione, ale też całkowicie normalne i typowe w demokratycznym państwie prawa i nie może to powodować ani uzasadniać postawy wrogości, lekceważenia czy ignorowania jednego organu władzy państwowej przez drugi, czego byliśmy świadkami w formie najbardziej jaskrawej w latach 2015–2016. Kontrast pomiędzy tym czasem a okresem rządu Jerzego Buzka jest ogromny – orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, chociaż wiele spośród nich odbiegało od zamiarów i intencji większości rządzącej, stawały się następnie respektowanym punktem odniesienia dla zmian w prawie. Nie pojawiały się ze strony rządu Jerzego Buzka jakiegokolwiek próby wywierania wpływu na niezależność oceny przyjmowanej przez sędziów – wręcz przeciwnie, jako premier deklarował jasno i jednoznacznie, że oceny sądów, a zwłaszcza oceny związane z konstytucyjnością prawa, muszą być w pełni szanowane.

Trzy podstawowe i wskazane wcześniej imperatywy, które ukierunkowywały aktywność publiczną Jerzego Buzka, z pełną wyrazistością ujawniają się w jego działalności jako przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. Jerzy Buzek został wybrany na stanowisko Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w 2009 r., przełomowym roku dla historii Unii Europejskiej, ze względu na wejście w życie traktatu lizbońskiego, który wprowadzał nowe traktaty ustrojowe Unii (Traktat o Unii Europejskiej, o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także Kartę praw podstawowych).

Warto podkreślić, że przy wyborze na zaszczytne stanowisko Przewodniczącego Parlamentu Jerzy Buzek uzyskał bardzo silne i rzadko spotykane poparcie deputowanych europejskich – zdobył 555 spośród 644 oddanych ważnie głosów i było to największe poparcie, jakie uzyskał przewodniczący Parlamentu Europejskiego od 1979 r., czyli od czasu pierwszych wyborów bezpośrednich do tej instytucji.

Troska o poszanowanie wskazanych wartości była łatwo dostrzegalna w jego założeniach programowych i działalności Przewodniczącego. Przejawiała się m.in. w zabiegach o wzmocnienie europejskiej solidarności we wszystkich wymiarach, w sposób uwzględniający sytuację najsłabszych grup społecznych. W 2010 r., ogłoszonym Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, Jerzy Buzek jako przewodniczący Parlamentu zainaugurował m.in. kampanię na rzecz walki z ubóstwem. Był oddanym promotorem równych szans dla wszystkich i deklarował swoje zaangażowanie na rzecz równości płci we wszystkich politykach Unii, angażował się także w sposób symboliczny (nosząc niebieską wstążkę) w kampanie przeciw ubóstwu i zachęcał państwa członkowskie do intensywniejszych działań na rzecz wsparcia najsłabszych grup społecznych.

Jako osoba głęboko ukształtowana przez idee solidarności Jerzy Buzek był nieustannie zaangażowany w różne formy promowania wartości Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej, a zapowiadane przez niego w przemówieniu inauguracyjnym działania na rzecz obrony praw człowieka i wspierania demokracji nie pozostały czystą deklaracją i pustym hasłem. Apelował wielokrotnie do władz takich krajów jak Chiny, Azerbejdżan i Tunezja o przeprowadzenie demokratycznych reform, wspierał dążenia wolnościowe w Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie, potępiał wszelkie akty przemocy wobec ludzi demonstrujących i walczących na rzecz obrony swoich podstawowych praw. Warto tu m.in. odnotować jednoznaczne stanowisko Jerzego Buzka w 2010 r., w którym potępiał uwięzienie liderów opozycji w Białorusi i wzywał do zastosowania sankcji wobec reżimu w Mińsku.

Jerzy Buzek jest wielkim orędownikiem zjednoczonej Europy, wyjątkowo dobrze rozumiał wagę europejskiej integracji i jej znaczenie dla przyszłości Europy. Jako Przewodniczący Parlamentu Europejskiego przywiązywał też z tego powodu dużą wagę do procesu rozszerzania Unii Europejskiej (to za jego kadencji doszło do zakończenia negocjacji akcesyjnych z Chorwacją w 2011 r.). Zachęcał też inne kraje Europy Południowo-Wschodniej (Serbię oraz Bośnię i Hercegowinę) do kontynuowania reform, wzmacniania rządów prawa i współpracy regionalnej. Konsekwentnie więc powtarzał, że „drzwi do członkostwa są otwarte, ale gotowość do wejścia do UE musi być potwierdzona konkretnym działaniem”.

Podkreślał, że wspólna Europa to wspólna odpowiedzialność, a Parlament Europejski to głos obywateli Europy. Przyszłość demokratycznej i wolnej Polski była dla Jerzego Buzka nierozzerwalnie związana z Europą i dlatego było dla niego oczywiste, że nie ma sukcesu Polski bez sukcesu Europy.

Warto wskazać, że jako Europejczyk z przekonania Jerzy Buzek zawsze konsekwentnie podkreślał, iż integracja i solidarność europejska to nie tylko wspólny rynek i silna gospodarka, ale przede wszystkim wspólne zasady promujące demokrację, prawa człowieka i rządy prawa. Ich pełne poszanowanie jest wymagane w odniesieniu do każdego kraju członkowskiego oraz każdego kraju pretendującego do Unii Europejskiej. Takie wymagania muszą być przestrzegane i wymagają stałego, systematycznego wysiłku. W wielu swoich wywiadach Jerzy Buzek podkreślał więc konsekwentnie, że kryzys w Polsce związany z załamaniem się rządów prawa, zagrożeniem dla niezależnego wymiaru sprawiedliwości i innych niezależnych instytucji ustrojowych stanowi zagrożenie jedności i solidarności europejskiej, a nie tylko wewnętrzny problem jednego kraju. Taki kryzys mógł prowadzić m.in. do istotnego ograniczenia praw podstawowych w związku z potencjalnym ryzykiem nieuznawania orzeczeń polskich sądów w innych krajach członkowskich.

Dla Jerzego Buzka wymiar solidarności europejskiej był w sposób konieczny związany z realizacją ważnych wspólnych programów ekonomicznych, finansowych, technologicznych i naukowych, które zapewniałyby Europie silną, stabilną pozycję jako podmiotu o wielkim znaczeniu w światowej gospodarce. Stąd też wynikało jego poparcie dla wszelkich inicjatyw pobudzających wzrost gospodarczy (w tym inwestycji w innowacje), które wzmacniałyby politykę spójności i umożliwiały obronę programów badawczych przed nadmiernymi cięciami. Podejmowane w okresie jego kadencji reformy istotnie usprawniały koordynację polityk fiskalnych, co zapobiegać miało przyszłym kryzysom. Wtedy także, pod koniec 2011 r., Parlament Europejski przyjął tzw. *Six-pack*, pakiet sześciu aktów prawnych, które zaostrzały dyscyplinę budżetową i nadzór makroekonomiczny w Unii.

Kluczowe znaczenie dla działań Jerzego Buzka w dziedzinie integracji gospodarczej Unii Europejskiej oraz realizacji polityki ochrony środowiska miały jego inicjatywy związane z tworzeniem Europejskiej Wspólnoty Energetycznej. To właśnie Jerzy Buzek, wraz z Jacques'em Delorsem, w 2010 r. ogłosił wspólną deklarację wzywającą do stworzenia tej wspólnoty. W czasie swojej kadencji Jerzy Buzek uczynił efektywność energetyczną jednym z priorytetów Parlamentu Europejskiego. Jego działania w tej dziedzinie na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego Europy wyprzedziły późniejsze mechanizmy i rozwiązania, takie jak unia energetyczna (zapoczątkowana kilka lat po zakończeniu jego kadencji).

Zasługi Jerzego Buzka dla budowania silnej i zintegrowanej Europy znalazły szerokie uznanie, czego wyrazem jest m.in. uhonorowanie go jako pierwszego laureata Nagrodą Karola Wielkiego. Jerzego Buzka żegnano po zakończeniu kadencji w Parlamencie Europejskim długą owacją na stojąco.

Głos Profesora Jerzego Buzka jest cały czas obecny i słyszalny w polskiej (i nie tylko!) przestrzeni publicznej, Profesor należy bowiem do tych osób, które zawsze czują się współodpowiedzialne za sprawy publiczne, za to, w jakim kierunku podąża Polska, społeczeństwo i świat. Jest niezwykle charakterystyczne, że zawsze słyszymy jego stanowisko w sytuacjach, w których pojawiają się zagrożenia dla interesu ogólnego, kiedy potrzebna jest jasna i wyraźna reakcja na to, co idzie źle i zmierza w złym kierunku. Tak było wtedy, kiedy pojawiały się zagrożenia dla polskiego miejsca w Europie w związku z kryzysem państwa prawa i Jerzy Buzek ostrzegał przed konsekwencjami stąd wynikającymi, m.in. przed ryzykiem ograniczenia niezbędnych funduszy na procesy transformacji w Polsce; wtedy, kiedy przedstawiał plan wspólnoty energetycznej w Europie, wskazując, że transformacja energetyczna to nie tylko odchodzenie od węgla, ale kompleksowa zmiana całego systemu energetycznego, i domagał się efektywnych zmian w polityce europejskiej zapewnia-

jących ochronę klimatu; wtedy, kiedy protestował przeciwko tendencjom centralizacyjnym w administracji i pomniejszaniu znaczenia i roli samorządu terytorialnego. To oczywiście tylko kilka przykładów takich obszarów jego czujnej i wrażliwej obecności jako osoby, dla której sprawy publicznego interesu nigdy nie będą obojętne, ale takich przykładów można wskazać dużo więcej.

Aktywność Jerzego Buzka jako wybitnego polityka, działacza społecznego i parlamentarzysty jest powszechnie znana w szerokim odbiorze publicznym, w którym Jerzy Buzek to przede wszystkim wybitna postać III Rzeczypospolitej Polskiej, która wywarła istotny wpływ na bieg procesów transformacyjnych, umacnianie fundamentów demokratycznych oraz na proces integracji Polski ze strukturami zachodnimi, a zwłaszcza z Unią Europejską. Nie można jednak tracić z pola widzenia działalności naukowej Jerzego Buzka, wybitnego naukowca, autora około 200 publikacji, w tym kilkudziesięciu w najbardziej prestiżowych czasopiśmie krajowych i zagranicznych.

Jerzy Buzek rozpoczął pracę naukową w 1963 r. w Instytucie Inżynierii Chemicznej Polskiej Akademii Nauk. W 1969 r. obronił doktorat, a następnie habilitował się w 1979 r. Na początku lat 70. przebywał na stażu w University of Cambridge. W 1974 r. został nauczycielem akademickim na Politechnice Śląskiej, a w 1994 r. wykładowcą na Politechnice Opolskiej. W 1997 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nauk technicznych. Jego prace badawcze obejmowały przede wszystkim zagadnienia technologii energetycznej, w szczególności procesy spalania w energetyce i technologii wytwarzania energii. Jerzy Buzek przez wiele lat kierował ogólnopolskim zespołem specjalistów opracowujących ekspertyzę w dziedzinie ochrony środowiska oraz współorganizował Konsorcjum Ochrony Powietrza. Był członkiem i sekretarzem naukowym Komitetu Naukowego Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN (w latach 1981–1997). Przez wiele lat był też członkiem Rady Redakcyjnej najważniejszego polskiego czasopisma naukowego z dziedziny inżynierii chemicznej i procesowej. Profesor Jerzy Buzek był przedstawicielem Polski (w latach 1992–1997) w Międzynarodowej Agencji Energii i w tym charakterze przewodniczył grupie tworzącej raport w sprawie efektu cieplarnianego. Podkreślenia wymaga fakt, że to właśnie z inicjatywy Jerzego Buzka powstał Śląski Innowacyjny Klaster Czystych Technologii Węglowych.

Ogromna wiedza i doświadczenie w dziedzinie inżynierii energetycznej miały bez wątpienia istotny wpływ na kierunki aktywności Profesora już jako Przewodniczącego i posła Parlamentu Europejskiego, związane z inicjowaniem i kształtowaniem europejskiej wspólnoty energetycznej, a więc programu, który stał się jednym z priorytetów Parlamentu w czasie jego kadencji.

Działalność Jerzego Buzka spotkała się z powszechnym uznaniem w Polsce i w Europie. Należy przede wszystkim wskazać na odznaczenie Jerzego Buzka przez prezydenta Bronisława Komorowskiego Orderem Orła Białego (2012). Wśród najważniejszych odznaczeń zagranicznych można wymienić Krzyż Wielki I Klasy Odznaki Honorowej za Zasługi dla Republiki Austrii (1998), hiszpański Krzyż Wielki Orderu Izabeli Katolickiej (2001), węgierski Krzyż Wielki Orderu Zasługi Republiki (2001), estoński Order Krzyża Ziemi Maryjnej I Klasy (2014), niemiecki Krzyż Wielki II Klasy Orderu Zasługi RFN (2015). Jerzy Buzek otrzymał też tytuł honorowy doktora *honoris causa* 14 uczelni krajowych i zagranicznych, a ponadto kilkanaście innych nagród i wyróżnień.

Konkluzja recenzji jest oczywista. Profesor Jerzy Buzek jest osobą zajmującą bardzo szczególne miejsce wśród wybitnych działaczy społecznych, polityków, naukowców, których udział i zasługi w dokonaniach ostatnich kilkudziesięciu lat, znaczących dla historii naszego kraju, trudno byłoby przecenić.

Należy do nielicznej grupy osób publicznych, dla których ochrona dobra publicznego, urzeczywistnianie sprawiedliwości społecznej i praw człowieka, szanowanie fundamentów demokracji i rządów prawa są na pierwszym miejscu i wyprzedzają inne cele związane z bieżącym interesem politycznym. Jerzy Buzek jako wybitny Europejczyk wywiera ważny i pozytywny wpływ na myślenie o wspólnej, zintegrowanej Europie wspartej na wartościach, zabiega o to, aby miejsce Polski we wspólnej Europie było mocne i trwałe.

Cechuje go skromność, otwartość na ludzi, bezpośredniość i – co szczególnie ważne – przyzwoitość, dbałość o respektowanie zasad etycznego postępowania w relacjach społecznych i na wszystkich poziomach działań publicznych.

Nie ma żadnej wątpliwości, że kandydatura Pana Profesora Jerzego Buzka do tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie zasługuje na pełne poparcie. Postawa prezentowana przez Jerzego Buzka w wielu obszarach jego aktywności jest ważnym wzorcem do naśladowania i powinna być punktem odniesienia dla wszystkich osób, które podejmują działania w przestrzeni publicznej, jako wyrażająca przesłanie, że dobro wspólne musi być uznawane za nadrzędną wartość wyznaczającą ramy i kierunek tych działań.

REVIEW

REGARDING THE CONFERMENT OF THE TITLE OF DOCTOR *HONORIS CAUSA* OF THE KRAKOW UNIVERSITY OF ECONOMICS ON PROFESSOR JERZY BUZEK

Professor Jerzy Buzek is undoubtedly a remarkable figure in Polish political and social life, as well as an outstanding scholar.

Professor Jerzy Buzek's public activity, both as a citizen and as a politician, has always been guided by three fundamental imperatives: the pursuit of a society of free individuals enjoying full fundamental rights and driven by mutual solidarity and care; the formation of authentic and stable democratic structures; and the strengthening of the idea of a strong, integrated Europe as a common space that is not only economic, but also (and perhaps above all) axiological.

Polish and European history of the second half of the twentieth and the beginning of the twenty-first century placed Jerzy Buzek in a unique position as both an observer and active participant in the most important events of recent decades, events which marked successive, fascinating yet challenging, and risky stages of our recent history. Jerzy Buzek is one of those distinguished individuals who helped steer the course of history, redirected it, and set ambitious goals, goals that may once have wrongly seemed purely dreamlike and unattainable. For our generation (and I can say this because I belong to the same generation as the esteemed candidate for the title of doctor *honoris causa*), history began in 1980, with the birth of the Solidarity movement. It was then that the Mickiewicz-inspired motto "Measure strength against intention"

was revived in us with full force and guided our destinies. Jerzy Buzek was among those who took that message with the utmost seriousness and consistency. For at this particular historical moment, a value of the highest importance began to materialise for Jerzy Buzek: the creation of a society of free individuals who respect the idea of solidarity and mutual care.

It is no surprise, then, that Jerzy Buzek immediately became intensely involved in building the structures of Solidarity and, already in September 1980, became the first chairman of the Solidarity workplace commission at the Silesian University of Technology in Gliwice. His talents, commitment and the clear respect he gained for his effectiveness and competence were the reasons why, during the historic First National Congress of NSZZ “Solidarity”, he was appointed chairman of the Programme Committee of the Congress Presidium and subsequently chairman of the Congress Presidium in its second round. It was under the leadership of Jerzy Buzek that the Congress was able to adopt key documents, among them the Solidarity programme document titled “The Self-governing Republic”, which, in essence, presented a vision defining the aspirations and expectations of society regarding the creation of a new state system at all levels, one that assumed real participation of people in decision-making processes that affect them, from the workplace, through local government, to the central level. Among these documents was also the famous “Message to the Working People of Eastern Europe”, which expressed support and solidarity with workers in other countries of the so-called Eastern Bloc. Historians rightly emphasise that the adoption of this message was a manifestation of great political courage and was echoed throughout the whole of Europe.

We can confidently say that it was then, through these fundamental documents, that the idea of a society based on solidarity emerged with full strength: the very idea of solidarity itself, which in the future shaped the direction of the activity of the entire generation and left a mark on the political philosophy based on the values of social solidarity. This philosophy had a decisive influence on the formation and activity of the distinguished representatives of this emerging political movement, among whom Jerzy Buzek was, without any doubt, one of the most eminent.

When I state that this was one of the imperatives guiding Jerzy Buzek’s public activity, it is worth referring to a characteristic, much later statement by the Professor, which clearly lays out the elements of this attitude: “The idea of solidarity, both etymologically and in common usage, refers to a sense of responsibility or, more precisely, co-responsibility. This co-responsibility means understanding the needs of others and shared problems and takes on a practical dimension: it becomes engagement and sacrifice. Solidarity is born of

individual moral feelings, but these feelings are rooted in the culture of a given society (...). The principle of solidarity is incompatible with state-imposed egalitarianism, as the takeover by public administration of exclusive responsibility for community problems and the fate of individuals destroys the ethical dimension constituting the essence of the principle of solidarity (...)" (Jerzy Buzek, Aleksander Surdej, "Odrodzenie ducha – budowa wolności. Perspektywa rozwoju gospodarki solidarnej" [The Renewal of Spirit – Building Freedom: The Perspective of a Solidarity-based Economy], *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny* 2010, no. 4, p. 7).

This attitude is not one-dimensional. On the one hand, it expresses a certain affirmation of shared responsibility for others and constitutes a practical realisation of the option in favour of the poor and those in need. At the same time, however, it emphasises the ever-necessary sphere of freedom that respects the diversity of actors, the pursuit of higher efficiency and profit in the economy, but without ruthlessly exploiting the weaknesses of partners for rapid enrichment.

Jerzy Buzek repeatedly referred to the imperative "to be in solidarity" with those in need throughout his later public activities. This theme can also be found in his policy agenda as the newly elected President of the European Parliament, in his inaugural speech: "Let us have the courage to proclaim our own convictions. The community we are building cannot be revitalised, understood, or lived in without two elements: solidarity and social cohesion. There is no true community without concern for everyone, especially the weakest: the unemployed, the uneducated, those living far out in the provinces. (...) On the other side of the Iron Curtain, we once shouted in the streets: There is no freedom without solidarity. Now we can say: Without solidarity, there is also no community. There will also be no modern, strong Europe". And that is why he had every right to say in his address at the European Solidarity Centre in May 2024: "We also made solidarity a symbol for today's Europe, and I began my political career within it. It was 10 million people who joined Solidarity, who thought and spoke the same, who wanted the same things".

The idea of a self-governing republic, the effort to strengthen the structures of a democratic state and civil society, which is the legacy of the Solidarity movement and the message of the First Congress contained in its programme document, was always present in the actions and thinking of Jerzy Buzek. In a recent interview, when speaking about the importance of local government, he clearly referred to the heritage of the First Congress, drawing on the ideas and values that guided his government's programme during the implementation of local government reform. He emphasised the need to return to strong self-governing

structures: “(...) the condition for democracy is to reclaim the state for its citizens, to release social energy. Because democracy is not just about the ability to democratically choose political authorities. Democracy also means the possibility of citizens’ shared responsibility for public affairs. Even back then, we not only had a diagnosis of the causes of our country’s weakness, but also ready solutions; one of those solutions was in fact self-government. (...) self-government is not just a legally defined scope of competencies; it is also a space for building social and moral values such as responsibility, respect for the law, trust, openness, cooperation, seeking understanding, empathy. We must renew these values, which have been eroded over the past eight years” (interview from September 20, 2023, *Dziennik Warto Wiedzieć*).

As Prime Minister of the Republic of Poland (1997–2001), Jerzy Buzek played a key role in shaping the processes of systemic transformation in the state. The scale of the challenges, defined by the scope of the fundamental reforms his government had to face, was difficult to overstate. Under his leadership, the government introduced profound changes in the pension, healthcare, and education systems, as well as in the territorial structure of the administration. This was a far-reaching attempt at a completely new approach to many key issues in the functioning of the state, adapting it to the demands of modernity, especially with respect to the healthcare and education systems. This approach clearly expressed the goal of systematically strengthening citizen participation in the structures of a democratic state, including local government administration. These reforms represented innovative and bold thinking, promoting a modern vision of the state. However, they inevitably also involved significant political risk. Although some of these reforms did not last, they retained their value as a point of reference for modern thinking about solving public issues, when current political interests are set aside in favour of the public good.

Sharing my own observations, I must note that Prime Minister Jerzy Buzek was one of those politicians of the time who thoroughly understood the concept of mutual checks and balances between the branches of power, as expressed in Article 10 of the Constitution. While serving as President of the Constitutional Tribunal during the time Jerzy Buzek was Prime Minister of the Republic of Poland, I could clearly see how significant impact such an attitude had on shaping the legal culture within society. Tensions and conflict between the positions taken by the constitutional court on one side and the government and parliament on the other are inevitable, but they are also entirely normal and typical in a democratic state governed by the rule of law. They cannot justify or lead to an attitude of hostility and disregard or to one branch of government being ignored by another, something we witnessed in its most striking form in the years 2015–2016.

The contrast between that time and the period of Jerzy Buzek's government is striking: Constitutional Tribunal rulings, although many of them deviated from the intentions of the ruling majority, were subsequently respected as reference points for legal changes. Buzek's government did not try to influence the independence of the judges' assessments; in contrast, as Prime Minister, he declared clearly and unequivocally that the judges' assessments, particularly those concerning the constitutionality of laws, must be fully respected.

The three previously mentioned fundamental imperatives that guided Jerzy Buzek's public activity became fully apparent during his time as President of the European Parliament. Jerzy Buzek was elected President of the European Parliament in 2009, a milestone year in the history of the European Union due to the entry into force of the Treaty of Lisbon, which introduced new foundational treaties for the EU (the Treaty on the European Union, the Treaty on the Functioning of the European Union and the Charter of Fundamental Rights).

It is worth highlighting that upon his election to this prestigious position, Jerzy Buzek received very strong and rarely seen support from European deputies: he secured 555 out of 644 valid votes, the highest support for any President of the European Parliament since the first direct elections to the institution in 1979.

His concern for upholding the values he stood for was clearly visible in political agenda of the Parliament and its President's actions. This was evident, for example, in his efforts to strengthen European solidarity in all dimensions, with particular attention to the situation of the most vulnerable social groups. In 2010, designated the European Year for Combating Poverty and Social Exclusion, Jerzy Buzek, as President of Parliament, launched a campaign to fight poverty. He was a committed advocate of equal opportunities for all, declared his commitment to gender equality across all EU policies, and participated symbolically (e.g., by wearing a blue ribbon) in campaigns against poverty, urging member states to intensify their support for the most disadvantaged social groups.

Deeply shaped by the ideals of solidarity, Jerzy Buzek remained consistently engaged in promoting EU values on the international stage. The human rights and democracy initiatives promised in his inaugural speech were not mere slogans. He repeatedly called on the governments of countries such as China, Azerbaijan, and Tunisia to implement democratic reforms, supported freedom movements in North Africa and the Middle East, and condemned all acts of violence against people protesting and fighting to defend

their fundamental rights. One notable example is his unequivocal stance in 2010, when he condemned the imprisonment of opposition leaders in Belarus and called for sanctions against the regime in Minsk.

Jerzy Buzek is a staunch advocate for a united Europe, with a deep understanding of the importance of European integration and its importance for the future of the continent. As President of the European Parliament, he placed great importance on the EU enlargement process (during his term, accession negotiations with Croatia concluded in 2011). He also encouraged other countries in Southeast Europe, such as Serbia and Bosnia and Herzegovina, to continue with reforms, strengthen the rule of law, and foster regional cooperation. He consistently repeated that “the door to membership is open, but readiness to join the EU must be confirmed by concrete actions”.

He emphasised that a united Europe is a shared responsibility and that the European Parliament is the voice of Europe’s citizens. For Jerzy Buzek, Poland’s free and democratic future was inseparably linked to Europe, so it was obvious to him that Poland’s success could not be separated from Europe’s success.

It is also worth noting that, as a convinced European, Jerzy Buzek consistently emphasised that European integration and solidarity are not only about the common market and a strong economy, but above all about shared principles that promote democracy, human rights, and the rule of law. Full respect for these principles is required from every member state and every country aspiring to join the EU. These requirements must be upheld and demand a continuous and systematic effort. In many interviews, Jerzy Buzek consistently pointed out that the crisis in Poland, related to the collapse of the rule of law and threats to the independence of the judiciary and other key institutions, posed a danger not only to Poland internally but also to European unity and solidarity. Such a crisis could, among other things, result in significant limitations on fundamental rights, due to the risk that Polish court rulings might no longer be recognised in other member states.

For Jerzy Buzek, European solidarity was inseparably linked with the implementation of key joint economic, financial, technological, and scientific programmes that would ensure Europe’s strong and stable position in the global economy. This explains his support for all initiatives aimed at stimulating economic growth (including investments in innovation), which strengthened cohesion policy and protected research programmes from excessive cuts. Reforms implemented during his term significantly improved coordination of fiscal policies, helping to prevent future crises. It was also during this time, at the end of 2011, that

the European Parliament adopted the so-called Six Pack, a set of six legislative acts tightening budgetary discipline and macroeconomic supervision within the EU.

The key initiatives of Jerzy Buzek in the field of economic integration and environmental protection policy of the EU focused on creating the European Energy Community. In 2010, together with Jacques Delors, he issued a joint declaration calling for its establishment. During his term, Buzek made energy efficiency one of the top priorities of the European Parliament. His actions in this field aimed at strengthening Europe's energy security preceded later mechanisms and solutions, such as the Energy Union, which was launched several years after his term.

Jerzy Buzek's contributions to building a strong and integrated Europe have been widely recognised, as exemplified by him being the first recipient of the Charlemagne Prize. He was given farewell at the end of his term in the European Parliament with a long standing ovation.

Professor Jerzy Buzek's voice remains consistently present and audible in the Polish public sphere (and not only Polish!). This is because the Professor is one of those individuals who always feel co-responsible for public affairs, for the direction in which Poland, society, and the world are heading. It is particularly characteristic that we always hear his position in situations where threats to the common interest arise, when a clear and strong response is needed to things going wrong or heading in the wrong direction. Such was the case when threats to Poland's place in Europe emerged due to the crisis of the rule of law and Jerzy Buzek warned of the resulting consequences, including the risk of limiting essential funds for transformation processes in Poland. This was the case when he presented the concept of a European Energy Community, emphasising that energy transformation is not only about moving away from coal but a comprehensive overhaul of the entire energy system, and called for effective changes in European policy to ensure climate protection. Such was the case when he protested against centralising tendencies in administration and the diminishing significance and role of local self-government. These are just a few examples of the areas where his vigilant and empathetic presence has been felt, as he is a person for whom issues of public interest will never be a matter of indifference. In fact, many more such examples could be given.

The activity of Jerzy Buzek as a distinguished politician, social activist and parliamentarian is widely recognised by the public. For many, Jerzy Buzek represents one of the most prominent figures of the Third Republic of Poland, someone who has exerted significant influence on the course of transformation processes, the strengthening of democratic foundations, and the integration of Poland with Western struc-

tures, especially the European Union. However, we should not overlook Jerzy Buzek's academic achievements as a distinguished scientist, the author of about 200 publications, including dozens in the most prestigious national and international journals.

Jerzy Buzek began his scientific career in 1963 at the Institute of Chemical Engineering of the Polish Academy of Sciences. He earned his Ph.D. in 1969 and completed his habilitation in 1979. In the early 1970s, he held a research fellowship at the University of Cambridge. In 1974, he became a lecturer at the Silesian University of Technology and in 1994, a lecturer at the Opole University of Technology. In 1997, he was awarded the title of Professor of Technical Sciences. His research focuses primarily on energy technologies, particularly combustion processes in the energy sector and energy production technologies. For many years, Jerzy Buzek led a national team of experts preparing reports in the field of environmental protection and co-organised the Air Protection Consortium. He was a member and scientific secretary of the Scientific Committee on Chemical and Process Engineering of the Polish Academy of Sciences (1981–1997). He was also a long-term member of the Editorial Board of Poland's most important scientific journal in this field. From 1992 to 1997, Professor Buzek represented Poland at the International Energy Agency, where he chaired a group preparing a report on the greenhouse effect. It is also worth noting that it was because of his initiative that the Silesian Innovative Cluster for Clean Coal Technologies was established.

His vast knowledge and experience in energy engineering undoubtedly influenced his priorities as a member and President of the European Parliament, particularly in initiating and shaping the concept of a European Energy Community, a programme that became one of the top priorities of the Parliament during his term.

The work of Jerzy Buzek has received widespread recognition both in Poland and Europe. Among the most prestigious distinctions, one should highlight his being awarded the Order of the White Eagle (2012) by President Bronisław Komorowski. Among the most significant foreign honours are: the Grand Decoration of Honour in Gold with Sash for Services to the Republic of Austria (1998), the Spanish Grand Cross of the Order of Isabella the Catholic (2001), the Hungarian Grand Cross of the Order of Merit of the Republic of Hungary (2001), the Estonian Order of the Cross of Terra Mariana, First Class (2014), and the German Grand Cross, Second Class of the Order of Merit of the Federal Republic of Germany (2015). Jerzy Buzek has also received honorary doctorates (doctor *honoris causa*) from 14 Polish and international universities, as well as several other awards and recognitions.

The conclusion of this review is clear. Professor Jerzy Buzek holds a uniquely distinguished place among prominent social activists, politicians, and scientists whose contributions over the past several decades have been vital to Poland's history and cannot be overstated.

He belongs to a rare group of public figures for whom the protection of the public good, the realisation of social justice and human rights, and the respect for the foundations of democracy and the rule of law always come first – before any short-term political interests. As an outstanding European, Jerzy Buzek continues to have a significant and positive influence on how we think about a united, integrated Europe based on shared values. He works tirelessly to ensure that Poland's place in Europe remains strong and secure.

He is marked by humility, openness to people, approachability, and, most importantly, decency. He consistently upholds ethical conduct in social relations and at every level of public engagement.

There is absolutely no doubt that Professor Jerzy Buzek's nomination for an honorary doctorate (*doctor honoris causa*) from the Krakow University of Economics deserves full support. His stance across the many spheres of his activity provides an important model to emulate and should serve as a reference point for all those engaged in public affairs, conveying the message that the common good must be regarded as the supreme value guiding and framing their actions.

RECENZJA
OSIĄGNIĘĆ PROFESORA JERZEGO BUZKA
prof. dr hab. Andrzej Zoll

Review
of the achievements of Professor Jerzy Buzek
Prof. dr habil. Andrzej Zoll

Prof. dr hab. Andrzej Zoll

Kraków, 26 lutego 2025 r.

Emerytowany profesor prawa karnego

na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego,

wieloletni kierownik Katedry Prawa Karnego

RECENZJA

W SPRAWIE NADANIA

PANU PROFESOROWI JERZEMU BUZKOWI

TYTUŁU DOKTORA *HONORIS CAUSA* UNIWERSYTETU

EKONOMICZNEGO W KRAKOWIE

Magnificencjo,

Wysoki Senacie,

Bardzo dziękuję za powierzenie mi przygotowania recenzji uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie dotyczącej przyznania Profesorowi Jerzemu Buzkowi godności doktora *honoris causa*. Jest to dla mnie wyjątkowy zaszczyt związany z decyzją Senatu i ze względu na Osobę, która ma być odznaczona doktoratem *honoris causa*. Profesor Jerzy Buzek jest osobą mającą wyjątkowe osiągnięcia na polu polityki, w wymiarze polskim, europejskim i światowym, a także na polu działalności naukowej i społecznej. Jest szczególnym drogowskazem dla innych w kierowaniu się nakazami moralnymi jako fundamentem takich aktywności.

Jako prawnik proszę o zwolnienie z przedstawiania w mojej recenzji oceny działalności naukowej i dydaktycznej Profesora Jerzego Buzka. Obszar tej dziedziny wiedzy jest dla mnie tak obcy, że nie

byłem w stanie zrozumieć samych tytułów większości prac naukowych opublikowanych przez Profesora. Przeglądając spis publikacji, zwróciłem jednak uwagę na bardzo ważną dziedzinę zainteresowań naukowych Profesora – ochronę środowiska, a przede wszystkim usuwanie źródeł zanieczyszczenia atmosfery. Z analizy liczby publikacji, przebiegu drogi naukowej (uzyskania stopnia doktora, doktora habilitowanego i tytułu profesorskiego) oraz naukowej działalności w instytutach Polskiej Akademii Nauk wyciągnąć można jednoznaczny wniosek, że stanowią one uzasadnienie wysokiej oceny dorobku naukowego. Profesor Jerzy Buzek był również wykładowcą na Politechnice Śląskiej i Politechnice Opolskiej. Wykładał także i pełnił funkcję prorektora ds. nauki w Akademii Polonijnej w Częstochowie. Miałem okazję spotykać Profesora Jerzego Buzka w tej uczelni, gdyż i ja kilkakrotnie miałem w niej wykłady.

Moja ocena zasług i dokonań Profesora Jerzego Buzka w zakresie aktywności politycznej i społecznej jest już oparta na moich pośrednich, a nierzadko też bezpośrednich źródłach związanych z moją służbą publiczną, pokrywającą się czasowo z działalnością Profesora.

Profesor Jerzy Buzek jest znany ze swojej działalności w środowisku Solidarności. Od początku powstania Związku, we wrześniu 1980 r., był jego członkiem i pełnił funkcję przewodniczącego komisji zakładowej w Instytucie Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach. W lipcu 1981 r. Profesor Jerzy Buzek został delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” w Gdańsku-Oliwie i powierzono mu funkcję przewodniczącego prezydium Zjazdu. Prowadził także niektóre z obrad plenarnych. Po wprowadzeniu stanu wojennego Profesor Jerzy Buzek udzielał się aktywnie w konspiracyjnej działalności NSZZ „Solidarność”, m.in. tworząc Regionalną Komisję Wykonawczą i jej przewodnicząc, a także mając istotny udział w pracach w strukturach krajowych, m.in. w Komisji Porozumiewawczej Nauki. Działalność tę przerwał w 1986 r., poświęcając się opiece nad chorą córką oraz pracy naukowej i dydaktycznej. Po 1989 r. Profesor Jerzy Buzek kontynuował działalność związkową, przewodnicząc np. kolejnym zjazdom krajowym Związku.

W wyborach do parlamentu w 1997 r. Profesor Jerzy Buzek kandydował z listy Akcji Wyborczej „Solidarność” (AWS) i uzyskał mandat poselski. Sejm RP udzielił votum zaufania Radzie Ministrów na czele z jej prezesem Profesorem Jerzym Buzkiem. Funkcję tę Profesor pełnił do czasu powołania Sejmu następnej kadencji, czyli do jesieni 2001 r.

Okres przewodniczenia Radzie Ministrów przez Profesora Jerzego Buzka jest wyjątkowo znamieny dla Rzeczypospolitej. W dniu 12 marca 1999 r. Polska została członkiem NATO. Szczególnie z obecnej perspektywy możemy docenić znaczenie tamtego historycznego wydarzenia. Za czasów tego rządu prowadzone

były intensywne rozmowy dotyczące członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Muszę zwrócić szczególną uwagę na opracowanie przez rząd Jerzego Buzka i wprowadzenie w życie czterech bardzo istotnych reform: edukacyjnej, emerytalnej, administracyjnej i zdrowotnej. W dwóch zdaniach przypomnę istotę tych reform.

Reforma edukacyjna polegała na wprowadzeniu trzech stopni kształcenia: sześcioletniej szkoły podstawowej, trzyletniego gimnazjum i trzyletniego liceum. Po zakończeniu gimnazjum można było też rozpocząć naukę w wybranych trzy- albo czteroletnich technikach, ewentualnie w szkole zawodowej. Ten system dawał szansę na znaczne podwyższenie poziomu nauczania i ewentualnego przygotowania do zawodu. Niestety, likwidacja gimnazjów i wprowadzenie ośmioklasowej szkoły podstawowej za rządów PiS przekreśliły szanse związane z reformą rządu Jerzego Buzka. Szczególnie brak gimnazjum jest dzisiaj wyraźnie widocznym mankamentem.

Reforma emerytalna polegała na stworzeniu jednolitego systemu emerytalnego składającego się z trzech filarów. Pierwszy stanowiły obowiązkowe składki osób pracujących. Drugi filar opierał się na obowiązkowych wpłatach na wybrany przez przyszłego emeryta fundusz części składki z pierwszego filaru. Trzeci polegał na dobrowolnym wpłacaniu dodatkowej składki na fundusz wybrany przez wpłacającego. Utworzone w ten sposób fundusze tworzyły kapitał pracujący na wysokość przyszłej emerytury wpłacającego. Niedługo po wdrożeniu reformy rząd Jerzego Buzka został jednak zastąpiony przez rząd koalicji SLD/PSL, który przywrócił zróżnicowany system emerytalny, w dużym stopniu obowiązujący do dzisiaj. Błędy tego rozwiązania są powszechnie odczuwane.

Trzecia reforma odnosiła się do podziału terytorialnego kraju. Dwustopniowy podział administracyjny (gminy i województwa) zastąpiono trzema stopniami: gmina jako podstawowa jednostka samorządowa z wójtem na czele, powiat ze starostą i województwo z marszałkiem województwa. Kraj został podzielony na 16 województw (poprzednio było ich 49). Urząd wojewody wszedł w skład administracji rządowej. Ta reforma kończyła działania gruntownie zmieniające ustrój władzy samorządowej i okazała się trwałą, obowiązującą do dzisiaj, zmianą struktury administracyjnej i samorządowej państwa.

Najbardziej istotna dla społeczeństwa była reforma zdrowotna. Rząd Profesora Jerzego Buzka wprowadził system kas chorych organizujących system leczenia na danym terenie. Powstało 16 wojewódzkich kas chorych i kasa chorych dla służb mundurowych. Każda osoba mogła przystąpić do wybranej przez siebie kasy. Ten system zapewniał więc pewną formę konkurencji między kasami chorych. Kasa chorych była podmiotem zawierającym umowy z placówkami leczniczymi lub indywidualnymi pracownikami służby

zdrowia. Działaniu tej reformy mogłem się dobrze przyjrzeć, gdyż pełniłem w tym okresie obowiązki Rzecznika Praw Obywatelskich. Z moich i pracowników mojego biura obserwacji wynikało, że zachodził szybki postęp w funkcjonowaniu przyjętego systemu. Niestety, znów po dojściu w następnej kadencji parlamentu do władzy koalicji SLD/PSL system kas chorych został zablokowany. W ich miejsce stworzono scentralizowany Narodowy Fundusz Zdrowia. Efekty tego odczuwamy do dzisiaj.

Wprowadzane przez rząd Premiera Jerzego Buzka zmiany nie zawsze spotykały się z jednoznacznym poparciem obywateli. Stanowiły przedmiot gry politycznej prowadzącej do umniejszania ich znaczenia, a nawet wywoływania wobec nich sprzeciwu. Profesor Jerzy Buzek zdawał sobie sprawę, że działania te były w znacznym stopniu szkodliwe dla Polski. Był świadomy, że poparcie dla jego rządu spada, że nadchodzące wybory skończą się porażką polityczną. Widziałem determinację Premiera dyktowaną patriotyzmem, a nie interesem politycznym. Nie jest to niestety częsta cecha polskich polityków.

W 2004 r. Profesor Jerzy Buzek został wybrany z listy Platformy Obywatelskiej do Parlamentu Europejskiego i członkiem władzy prawodawczej Unii Europejskiej pozostawał przez 20 lat. Z ponownego kandydowania zrezygnował w 2024 r. W Parlamencie Europejskim był członkiem klubu Europejskiej Partii Ludowej – Europejskich Demokratów. W czasie pełnienia służby publicznej, jako europoseł, Profesor Jerzy Buzek był członkiem wielu komisji Parlamentu Europejskiego. Na podkreślenie zasługuje szczególnie aktywność w stałej Delegacji do Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia UE-Ukraina, a także w Stowarzyszeniu Narodów Azji Południowo-Wschodniej. W 2009 r. Profesor Jerzy Buzek objął niezwykle prestiżowe i politycznie ważne stanowisko przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. Jego kadencja trwała do 2012 r. Pożegnanie Profesora Jerzego Buzka kończącego swoją służbę publiczną w Parlamencie Europejskim w 2024 r. było doprawdy wzruszające. Obecnie Profesor pełni funkcję społecznego doradcy ministra ds. Unii Europejskiej.

Na końcu mojej recenzji nie mogę nie przedstawić bardzo ważnej działalności Profesora Jerzego Buzka na niwie społecznej. Miałem zaszczyt w tej aktywności Profesora być mu pomocny. Pamiętam, jak przedstawił podsekretarzowi stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Waldemarowi Ratajowi i mnie propozycję zorganizowania w 1999 r. obchodów 10-lecia rozpoczęcia budowy społeczeństwa obywatelskiego. Wspólnie z Premierem Jerzym Buzkiem opracowaliśmy projekt Konkursu na Najlepszą Inicjatywę Obywatelską „Pro Publico Bono”. Premier Jerzy Buzek zaprosił do Kapituły Konkursu wybitne osobistości: m.in. Andrzeja Stelmachowskiego, Jana Nowaka Jeziorańskiego, Henryka Góreckiego, kard. Franciszka Machar-

skiego, ks. Jana Twardowskiego. Zostałem wyznaczony przez Premiera do pełnienia funkcji przewodniczącego Kapituły. Do udziału w Konkursie zgłosiło się ponad 200 organizacji obywatelskich. Nie można było zmarnować tego potencjału społecznego, dlatego Premier Jerzy Buzek zdecydował się przeprowadzać już stały, coroczny Konkurs. Nagrody, których wysokość pozwalała istotnie wspomagać działalność nagradzanej organizacji, pochodziły ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Inicjatywa ta przetrwała w tej formie do 2009 r., kiedy to świętowano 20-lecie ruchu obywatelskiego. Od 2006 r. funkcję przewodniczącego Kapituły Konkursu pełnił Jerzy Stępień.

Profesor Jerzy Buzek został w 2012 r. odznaczony przez prezydenta Bronisława Komorowskiego Orderem Orła Białego. Od 2013 r. był członkiem Kapituły tego orderu. Zrezygnował z tej funkcji 5 stycznia 2016 r.

Profesor Jerzy Buzek został odznaczony także licznymi orderami zagranicznymi, z których wymienię tylko kilka: Krzyż Wielki I Klasy Odznaki Honorowej za Zasługi dla Republiki Austrii, hiszpański Krzyż Wielki Orderu Izabeli Katolickiej, węgierski Krzyż Wielki Orderu Zasługi Republiki, estoński Order Krzyża Ziemi Maryjnej, Krzyż Wielki Orderu Zasługi RFN.

Kilkanaście uczelni krajowych i zagranicznych przyznało Profesorowi Jerzemu Buzkowi tytuł doktora *honoris causa*.

Magnificencjo,

Wysoki Senacie,

Powtarzam, jestem zaszczycony możliwością stwierdzenia, że przyznanie Profesorowi Jerzemu Buzkowi przez Senat Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie doktoratu *honoris causa* jest w pełni uzasadnione.

Prof. dr habil. Andrzej Zoll

Krakow, 26 February 2025

Professor Emeritus of Criminal Law

at the Faculty of Law and Administration of Jagiellonian University,

long-term Head of the Department of Criminal Law

REVIEW

REGARDING THE CONFERMENT OF THE TITLE OF DOCTOR *HONORIS CAUSA* OF THE KRAKOW UNIVERSITY OF ECONOMICS ON PROFESSOR JERZY BUZEK

Your Magnificence,

Honourable Members of the Senate,

I express my sincere gratitude for entrusting me with the task of preparing a review of the resolution of the Senate of the Krakow University of Economics concerning the conferral of an honorary doctorate upon Professor Jerzy Buzek. This is an exceptional honour for me, not only due to the decision of the Senate itself, but above all because of the person who is to be distinguished with this honorary title. Professor Jerzy Buzek is someone with extraordinary achievements in the fields of politics, at the national, European, and global levels, as well as in scientific and social engagement. He serves as a unique beacon for others to follow moral imperatives as the foundation of such endeavours.

As a legal scholar, I kindly request that I be excused from presenting an evaluation of Professor Jerzy Buzek's academic and teaching activities in my review. This field of knowledge is so foreign to me that I was unable to understand even the titles of most of his published scientific papers. However, when reviewing

his list of publications, I took note of a particularly important area of his scientific interest: environmental protection, and especially the removal of sources of atmospheric pollution. From the number of publications, the progression of his academic path (PhD, habilitation, and professorial title), as well as his scholarly activity within institutes of the Polish Academy of Sciences, one can draw a clear conclusion that these fully justify a high evaluation of his academic achievements. Professor Jerzy Buzek was also a lecturer at the Silesian University of Technology and the Opole University of Technology. He also lectured and served as Vice-Rector for Science at the Polonia University in Częstochowa. I had the opportunity to meet Professor Jerzy Buzek at that university, as I have also given several lectures there.

My evaluation of Professor Jerzy Buzek's merits and achievements in political and social activity is based on indirect and often direct sources related to my own public service, which overlapped in time with Professor Buzek's public activity.

Professor Jerzy Buzek is known for his involvement in the Solidarity movement. From the beginning of the union formation in September 1980, he was a member and served as chairman of the workplace committee of the Institute of Chemical Engineering of the Polish Academy of Sciences in Gliwice. In July 1981, Professor Jerzy Buzek was a delegate to the First National Congress of Delegates of the Independent Self-Governing Trade Union "Solidarity" in Gdańsk-Oliwa, where he was appointed chairman of the congress presidium. He also presided over some of the plenary sessions. After the imposition of martial law, Professor Jerzy Buzek was actively involved in the underground activities of "Solidarity", including founding and chairing the Regional Executive Commission and significantly participating in its national structures, such as the Coordinating Commission for Science. This activity ended in 1986, when he devoted himself to caring for his sick daughter as well as to academic and teaching work. After 1989, Professor Jerzy Buzek continued his involvement with the union, including chairing subsequent national congresses of "Solidarity".

In the 1997 parliamentary elections, Professor Jerzy Buzek ran on the Electoral Action "Solidarity" (AWS) list and won a seat in the Sejm. The Polish Parliament gave a vote of confidence to the Council of Ministers led by Prime Minister Professor Jerzy Buzek. He held this position until the appointment of the next Sejm, in the autumn of 2001.

The period during which Professor Jerzy Buzek served as Prime Minister is particularly significant for the Republic of Poland. On March 12, 1999, Poland became a member of NATO. Especially from today's perspective, we can fully appreciate the importance of that historic event. During his government's term,

intensive negotiations were conducted regarding Poland's accession to the European Union. I must draw particular attention to four very important reforms developed and implemented by Jerzy Buzek's government: in education, pensions, administration, and healthcare. I will briefly summarise the essence of these reforms.

The education reform introduced a three-tier school system: a six-year primary school, a three-year lower secondary school (gymnasium), and a three-year upper secondary school (lyceum). After finishing the gymnasium, students could also continue their education in a three- or four-year technical or vocational school of their choice. This system offered a chance to significantly raise the level of education and better prepare young people for subsequent professional careers. Unfortunately, the elimination of gymnasiums and the reintroduction of the eight-year primary school under the Law and Justice (PiS) government nullified the potential benefits of Jerzy Buzek's reform. The lack of a gymnasium level today is particularly evident as a lapse.

The pension reform created a unified pension system consisting of three pillars. The first was mandatory contributions from working individuals. The second involved mandatory transfers of a portion of the first-pillar contributions into a fund selected by the future retiree. The third pillar allowed for voluntary contributions into an additional fund chosen by the contributor. These funds collectively built capital that would later determine the amount of one's pension. However, shortly after the reform was implemented, Jerzy Buzek's government was replaced by a coalition government of the Democratic Left Alliance (SLD) and the Polish People's Party (PSL), which reinstated a diversified pension system – one that largely remains in effect today. The shortcomings of this system are widely felt.

The third reform concerned the territorial division of the country. The previous two-tier administrative division (municipalities and provinces) was replaced with a three-tier structure: the *gmina* (municipality) as the basic self-government unit headed by a *wójt* (mayor), the *powiat* (county) with a *starosta* (county head), and the *województwo* (province) with a *marszałek* (provincial marshal). The country was divided into 16 provinces (previously there were 49). The office of the voivode (provincial governor) became part of the central government administration. This reform completed a profound transformation of the local government system and has proven to be a lasting change in the structure of the administration and self-government of Poland.

The most crucial reform from a public point of view was that in healthcare. The government of Professor Jerzy Buzek introduced a regional sickness fund system to organise health services in specific areas. Sixteen regional sickness funds were created, along with a separate fund for uniformed services. Each person could join the fund of their choice. This system thus introduced a form of competition between the sickness funds. Each fund was responsible for signing contracts with medical facilities or individual healthcare providers. I had the opportunity to closely observe the operation of this reform, as I was serving as the Ombudsman (Commissioner for Human Rights) at the time. Based on my observations and those of my office staff, the functioning of the adopted system improved rapidly. Unfortunately, once again, after the SLD/PSL coalition came to power in the next parliamentary term, the sickness fund system was dismantled. In its place, a centralised National Health Fund (NFZ) was established. We are still experiencing the consequences of that decision today.

The reforms introduced by the Prime Minister's government were not always met with unequivocal support from the public. They became the subject of political games aimed at diminishing their significance and even provoking opposition. Professor Jerzy Buzek was fully aware that such actions were, to a great extent, harmful to Poland. He knew that support for his government was declining and that the upcoming elections would likely end in political defeat. I witnessed the determination of the Prime Minister, driven by patriotism rather than political interest. Unfortunately, this is not a common trait among Polish politicians.

In 2004, Professor Jerzy Buzek was elected to the European Parliament from the list of the Civic Platform (Platforma Obywatelska) and remained a member of the EU's legislative body for 20 years. He chose not to run again in the 2024 elections. In the European Parliament, he was a member of the European People's Party – European Democrats group. During his public service as a Member of the European Parliament, Professor Jerzy Buzek served on many parliamentary committees. Particularly noteworthy was his active role in the Standing Delegation to the EU-Ukraine Parliamentary Association Committee, as well as in the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). In 2009, Professor Jerzy Buzek assumed the extremely prestigious and politically significant position of President of the European Parliament. His term lasted until 2012. His farewell from public service in the European Parliament in 2024 was truly moving. He currently serves as a volunteer advisor to the Minister for European Union Affairs.

At the end of my review, I cannot fail to mention Professor Jerzy Buzek's important contributions in the field of civil society. I had the honour of supporting him in this area of activity. I remember how, in 1999,

he presented a proposal to the Deputy Secretary of State at the Chancellery of the Prime Minister, Waldemar Rataj, and myself to organise celebrations marking the 10th anniversary of the beginnings of civil society in Poland. Together with Premier Jerzy Buzek, we developed the concept for the “Pro Publico Bono” Competition for the Best Civic Initiative. Prime Minister Jerzy Buzek invited outstanding individuals to the competition’s Chapter, including Andrzej Stelmachowski, Jan Nowak-Jeziorański, Henryk Górecki, Cardinal Franciszek Macharski, and Father Jan Twardowski. I was appointed by the Prime Minister to serve as Chair of the Chapter. More than 200 civic organisations entered the competition. This social potential could not be wasted, and so Prime Minister Jerzy Buzek decided to hold the competition annually on a permanent basis. The prizes, which were substantial enough to significantly support the activities of the organisations awarded, were funded by the Polish-American Freedom Foundation. This initiative continued in this form until 2009, when the 20th anniversary of the civic movement was celebrated. From 2006 onward, Jerzy Stępień served as Chair of the Chapter.

In 2012, Professor Jerzy Buzek was awarded the Order of the White Eagle by President Bronisław Komorowski. Since 2013, he has also been a member of the Order Chapter. He resigned from this function on 5 January 2016.

Professor Jerzy Buzek has also been decorated with numerous foreign honours, of which I will mention only a few: the Grand Decoration of Honour in Gold with Sash for Services to the Republic of Austria, the Spanish Grand Cross of the Order of Isabella the Catholic, the Hungarian Grand Cross of the Order of Merit of the Republic, the Estonian Order of the Cross of Terra Mariana, and the Grand Cross of the Order of Merit of the Federal Republic of Germany.

Several Polish and foreign universities have awarded Professor Jerzy Buzek an honorary doctorate degree.
Your Magnificence,

Esteemed Senate,

Once again, I am honoured to affirm that the decision of the Krakow University of Economics Senate to award Professor Jerzy Buzek the title of doctor *honoris causa* is fully justified.

ISBN 978-83-7252-909-1
